

Z občinske konference Zveze komunistov za kranjsko komuno

Pomanjkljivosti v družbenem upravljanju je treba čimprej odpraviti

Kranj, 21. decembra.

Včeraj je bila v Kranju I. občinska konferenca Zveze komunistov za kranjsko komuno, kateri so razen izvoljenih delegatov prisostvovali tudi član CK ZKS Franc Popit in sekretar OK ZKS za Gorenjsko Mirko Zlatnar.

S konference ZK za kranjsko komuno

V izčrpnem in kritičnem referatu je sekretar občinskega komiteja **Martin Košir** nanašal vrsto pozitivnih uspehov in hkrati pomanjkljivosti, ki so jih dosegli komunisti v oblastnih in organih družbenega upravljanja. Celoten politični aktiv komunistov in Socialistične zveze je iz dneva v dan pojasnjeval vlogo in pomen nove občine. Prav pri tem pojasnjevanju in določevanju družbene vloge komune pa so se pri nekaterih komunistih pojavila ozka gledanja pri reševanju gospodarskih vprašanj, ozka gledanja na zakonite pristojnosti občin in podcenjevanje vloge okraja kot višje družbene skupnosti. Delavsko upravljanje v kranjski občini je obrodilo precej sadov pa tudi dosti nepravilnosti. Tako so se pojavljale pri mnogih komunistih v organih delavskega upravljanja dostikrat nekatere lokalistične in hkrati protisocialistične težnje. Te po-

manjkljivosti so večkrat povzročile nezaupanje kolektivov do smernic naše nove gospodarske politike. O teh pomanjkljivostih je bilo precej govora tudi v sami razpravi, v kateri so sodelovali številni delegati konference in med njimi tudi član CK ZKS Franc Popit.

France Popit: »Samo večja produktivnost lahko pripomore k rešitvi sedanjega gospodarskega položaja.«

Uveljavljanje družbenega upravljanja je velika zgodovinska pridobitev, na osnovi katere se formirajo novi odnosi med ljudmi. Delavsko upravljanje pri nas postaja zgled tudi ostalim državam, kako rešiti neskladnost med razvitimi proizvodnimi sredstvi in starimi družbenimi odnosi.

Seveda pa je treba kritično ocenjevati tudi slabosti, ki se pojavljajo v naših samou-

pravnih organih, je nadaljeval tovariš Popit. Če bi pred slabostmi zamižali, bi to pomenilo praktično preprečevati hitro uveljavljanje te napredne družbene oblike upravljanja. Imamo pa pri nas veliko nesorazmerje med visoko razvitim sistemom družbenega upravljanja na eni strani ter primitivno organizacijo podjetij na drugi strani. Problem produktivnosti dela predstavlja za naše gospodarstvo osnovni ključ za izboljšanje sedanjega gospodarskega položaja in za izboljšanje življenjske ravni naših ljudi. Prav v organizaciji dela pa so pri nas skrite še velike rezerve in bi se z boljšo proizvodno tehniko lahko marsikaj proizvedlo, ne da bi bilo treba dodatno investirati.

Nato je govoril tovariš Popit o nagrajevanju, kot važnem elementu za povečanje delovne storilnosti. Poudaril je, da ne bi bilo prav kriviti sedanji plačni sistem za pomanjkljivosti, ki nastajajo v proizvodnji. Noben plačni sistem ne more biti idealen. Plačni sistem je treba pač sprovesti v življenje. To pa je naloga subjektivnega faktorja. Ni kriv plačni sistem, če so danes norme prenizke in premijski pravilniki nepravilno sestavljeni. Temu je krivo pač delo upravnih organov in organov upravljanja v podjetju. Za pravilno izvajanje plačnega sistema se moramo vsi boriti. Zelo pozitivno pa bi seveda vplivale na ta sistem korekture urejenega tržišča, kar pa žal danes še ni mogoče pričakovati.

Ko je govoril o različnih trenjih med upravami podjetij in organi delavskega upravljanja, je tovariš Popit poudaril, da do teh anomalij prihaja pač zato, ker še ni točno odrejen odnos med upravo in organi samoupravljanja. Zato bo treba točno določiti naloge, ki jih ima vsak organ na svojem področju.

ker le tako se bomo izognili nepotrebnim sporom. S tem v zvezi je govoril tudi o vlogi direktorjev v podjetju, ki je ne kaže podcenjevati. Treba se je pač boriti, je dejal, da bodo vsi upravni organi in organi delavskega samoupravljanja v podjetju smatrali pravičen razvoj podjetja za svojo skupno nalogo. Potem bo tudi manj streljanj »izza vogala«.

Mirko Zlatnar: »Doseči moramo, da bo z vsakim gospodarskim in družbenim korakom rasla tudi zavest naših ljudi.«

Najprej je govoril tovariš Zlatnar o družbenem upravljanju (Nadalj. na 2. str.)

Resolucija konference ZB z Gorenjske

DRŽAVNEMU SEKRETARIATU ZA ZUNANJE ZADEVE FLRJ BEOGRAD

Borci NOV, zbrani na ustanovni skupščini Zveze borcev za okraj Kranj, ki zastopamo 12.000 organiziranih borcev NOV iz vse Gorenjske, izražamo svojo najostrejšo obsodbo in obžalovanje nad nedavnim procesom proti partizanskim borcem v Vidmu. S tem in podobnimi sramotnimi dejanji se krivično oboja in kleveta resnične borce za osvoboditev italijanskega naroda in vsega človeštva izpod fašistične tiranije; hkrati pa se na ta način nagrajuje fašistične zločine in se jih vzpodbuja k novim zločinom zoper človeštvo. Tak proces tem bolj žali nas jugoslovanske borce, ki smo se ramo ob rami z najnaprednejšimi sinovi italijanskega naroda borili proti skupnemu sovražniku zločinskemu fašizmu. Zato je proces v Vidmu tudi v popolnem nasprotju s težnjami za iskrenim sodelovanjem Jugoslavije in Italije, izraženimi z nedavnimi sporazumi in o tem tudi v nasprotju s težnjami za miroljubnim konstruktivnim sodelovanjem med vsemi narodi na svetu.

Prosimo, da o našem protestu obvestite merodajne italijanske činitelje.

Škofja Loka, dne 17. decembra 1955.

DELEGATI ORGANIZACIJ ZB OKRAJA KRANJ

Okrajna odbora Zveze borcev Kranj in Radovljica sta se združila

Organizacijo ZB čakajo še številne naloge

Preteklo soboto je bil v Škofji Loki ob 10-letnici osvoboditve in v okviru praznovanja III. občinskega praznika Ločanov, občni zbor bivših okrajnih odborov ZB Kranj in Radovljica, na katerem sta s oba Okrajna odbora združila v enoten odbor za Gorenjsko. Občnega zbora se je udeležil tudi član upravnega odbora Zveze borcev Slovenije Mitja Ribičič.

V imenu pripravljalnega njepolitičnih, gospodarskih in odbora za združitev je imel družbenih problemih, zlasti pa

tako pa so si tudi posamezniki premalo prizadevali, da bi izkoristili možnosti za pridobitev izobrazbe, ki jim jo naša družba nudi v precejšnji meri. Vprašanje internirancev se še vedno pojavlja, češ da se Cutijo zapostavljene in hočejo zato ustanoviti svojo organizacijo in postavlja tudi zahtevo po povračilu škode, ki so jo utrpeli zaradi okupatorja. Pri tem moramo vedeti dvoje: da je vsak, ki je sodeloval v NOB od prvoborca na do nina, ki je raznašal lepake, opravljal delo, kateremu ni mogoče dati ceno v kakršnikoli odškodnini in da so interniranci enakovredni člani borcem v organizaciji ZB.

Precej je organizacija ZB že storila za otroke padlih borcev, vendar pa se še vedno pojavljajo primeri slabe vzgoje, vplivi zastaralih nazorov in klera na otroke ter podobno. Čeprav je na tem področju že precej narejenega, ima organizacija ZB še dovolj dela.

Vsa ta vprašanja in naloge ter tudi številna druga, ki jih na tem mestu ne omenjamo in o katerih so razpravljali na občnem zboru, bo potrebno reševati skupno. Zato je prva naloga ZB, da vključi v svojo organizacijo slehernega državljanja, ki je na kakršenkoli način pomagal v borbi za tisto, za kar so se naši narodi dolgo in težko borili. Zrtev za svobodo ni moč poplačati, oddolžili se jim bomo lahko le z delom.

F. B.

S konference ZK občine Jesenice

Doseči je treba večjo individualno vzgojo

V petek je bila na Jesenicah občinska konferenca ZK, ki se jo je udeležilo 127 delegatov osnovnih organizacij s področja te občine. Razen delegatov so se udeležili konference tudi sekretar okrajnega komiteja ZKS Mirko Zlatnar ter sekretarja kranjskega in bohinskega občinskega komiteja ZKS. Sekretar občinskega komiteja ZKS Jesenice Ivo Ščavničar je podal obsežno poročilo o delovanju Zveze komunistov na področju jeseniške občine o delu komunistov, ki so vključeni v razne oblastne organe in družbene organizacije, kjer ne opravljajo svojih dolžnosti tako kot bi jih morali. Doseči večjo povezovalno med delovnimi kolektivi, ustanovami, terenskimi in sindikalnimi organizacijami in doseči večjo individual-

Aktualni problemi mladinske organizacije

Čemu sekcije mladih združnikov?

Dejstvo je, da smo glede krepitve socialističnih odnosov, iz razumljivih razlogov, najmanj napravili na vasi. Zaostalo nas je silila, da smo postavili v ospredje težko industrijo, brez katere si ne moremo misliti nadaljnjih uspehov v našem razvoju, to pa je imelo določen vpliv tudi na vas.

O teh vprašanjih je razpravljal tudi Okrajni komitej LMS, kajti tudi v delu z mladino na vasi je bilo le malo storjenega. Več pozornosti se je namreč posvečalo delavski, vajeniški in srednješolski mladini. Kmečki fantje in dekleta so ostali na vasi osamljeni, izven vsake dejavnosti, v nekaterih primerih pa so se čutili vsled slabega odnosa delavske mladine do njih, celo zapostavljene. Gre namreč tu za tisti del delavske mladine, tako imenovanih »polproletarcev«, ki so ponekod mislili, da so s tem, ko dnevno hodijo v mesto, privilegirani, več vedo in znajo. V nekaterih vaških organizacijah LM prav zaradi tega nimajo v svojih vrstah kmečke mladine, le-ta je prepuščena različnim drugim vplivom. Kmečki poklic je podcenjevan, doma ostane tisti, ki se v šoli najslabše uči, češ: »saj za delo na kmetiji Ti ni treba toliko znati«. Ker je temu tako, vidi danes kmečki fant in dekleta izhodišče za svoj položaj v mestu — nič

pa ne ve o perspektivah vasi, o možnostih, ki bi mu kaj kmalu vaški dom napravile prijeten.

KAJ NAMERAVAMO STORITI V PRIHODNJE

Pri vseh Kmetijskih združenjih pristopamo k formiranju Sekcij mladih združnikov. Sekcija je del zadruga, kot so del zadruga lesni, živinorejski in drugi odseki, zato bo zadruga skupno z ostalimi organizacijami, zlasti z mladinsko, dolžna skrbeti za njeno uspešno delo in razvoj. Naloge sekcije so predvsem v tem, da mlade fante in dekleta na vasi uči umnejšega, naprednega in praktičnega gospodarjenja, da s poskusi in nasveti strokovnjakov praktično preizkušajo umetna gnojila, semena različnih kultur, se učijo praktičnega negovanja, škropljenja in cepljenja sadnega drevja, pravilne nege in rasti živine, si urejajo svoje gospodarstvo s sodobnimi praktičnimi nasveti itd. Kako ponosni so bili kmečki fantje iz Poljanske doline, ko so nosili na OZZ pokazat krompir, ki so ga sadili po navodilih strokovnjakov in jim je dobro uspel. Dekleta se bodo učila urejati svoj dom v čistoči in kulturnem izgledu, učila se bodo vkuhanja, vlaganja sadja, pletenja, praktičnih nasvetov o perutinarstvu itd. Tako bodo lahko marsikaj takega, česar danes sploh ne izkorišča-

mo, dale na trg in v domačo uporabo. To je le del praktične dejavnosti, sekcije, k čemur prištevamo še razna predavanja, ogleda vzornih državnih posestev in združnih obratov, skrb za združno imovino, predvsem stroje in končco, sodelovanje pri celotni združni dejavnosti. Z veseljem bo kmečka mladina sprejela iniciativo tekmovanja mladih koscev, žanjic, grabljic, raznih kulturnih prireditvev, športnih tekmovanj, zabavnih večerov in slično, kar vse bo pripomoglo k temu, da postane življenje na vasi za mladega človeka bolj prijetno. V večjih krajih (Bohinj, Radovljica, Cerklje, Škofja Loka, Kranj) bodo sektorski dnevi kmečke mladine s prikazom vse dejavnosti mladine v njenem vsakdanjem življenju.

Receptov pri tem delu ni, osnova je iniciativa, le-to pa bo razvijala Kmetijska zadruga, ki je prav gotovo zainteresirana na tem, da uspešno, napredno in socialistično vzgaja svoj podmladek — temelj zadruga. To iniciativo je z zadovoljstvom sprejela Okrajna združna zveza in vse ostale politične organizacije v okraju, zato smo prepričani, da se bodo KZ, skupno z vodstvi LM, resno lotili dela na ustanavljanju Sekcij mladih združnikov, ki naj zajamejo vse kmečke fante in dekleta.

MARJAN ROŽIČ

Delovno predsedstvo občnega zbora ZB za Gorenjsko

Ivan Bertonec - Johan, ki je bil kasneje izvoljen za predsednika novega okrajnega odbora ZB, obširno poročilo obeh dosedanjih okrajnih odborov. Govoril je o nekaterih notra-

Občni zbori organizacij SZDL v kamniški občini

Vaške in terenske organizacije SZDL, ki jih je v novi kamniški občini 28, so že začele polagati obračune svojega dela na letnih občnih zborih. V kamniški občini je od 17.467 prebivalcev včlanjenih v Socialistični zvezi 11.361 ali 69%. Najmanj članov je na Selih, komaj 17%, v Srednji vasi 18%, Palovčah 22%, Smartnem 37%, v Komendi pa 48%. Najslabši položaj v SZDL je tam, kjer ni osnovnih organizacij ZK ali pa te slabo delajo. Ponekod so vzrok nedelavnosti lokalne prilike in pomanjkanje vzpodbude. Kot kaže, bodo mnogi vaški odbori v okviru nove občine razvili večjo delavnost. Tam, kjer so organizacije socialistične zveze uspešno povezale kulturno prosvetno delo s političnim, predvsem s predavanji iz gospodarske in zdravstvene problematike, je napredok najbolj viden. To je tudi edini način, da se pri tege k delu čim več članov. Mnogi odbori so se pri tem posebej izkazali in želijo zaslužen priznanje. Ta teden so bili občni zbori tudi v kamniških terenskih organizacijah.

PREDSEDNIK TITO
V ETIOPIJI

Vsa naša javnost z zanimanjem spremlja obisk predsednika Tita v prijateljski Etiopiji. Pristrane dobrodošlice, s katerimi etiopsko ljudstvo sprejema našega predsednika, pričajo o velikih naklonjenosti teh ljudi do narodov Jugoslavije. V jugoslovanskih narodih in osebnost v tovarišu Titu vidi etiopsko ljudstvo velik ideal borec za svobodo in neodvisnost.

Dosedanji razgovori med etiopskim cesarjem Haile Selassiem in predsednikom Titom, kakor tudi razgovori med zunanjima ministroma obeh držav, so obrodili že koristne sadove. Poudarjena je bila istovetnost gledišč o vseh problemih, ki zanimajo obe državi in dana najboljše perspektiva za odnose, tako politične, gospodarske in kulturne, med našima dvema državama.

Po nekaj dnevnem bivanju v prestolnici Etiopije Addis Ababi je predsednik Tito v spremstvu njegovega veličanstva cesarja Haile Selassie I. odpotoval v Eritrejo, ki je od 1951. leta v federaciji z Etiopijo. Med potjo si je ogledal več zgodovinskih spomenikov in drugih krajev, kjer so ga ljudje zelo tople sprejeli. V četrtek, 22. decembra zvečer pa je prišel predsednik republike v glavno mesto Eritreje Asmaro, kjer so mu priredili veličasten sprejem.

Iz Asmare bo predsednik Tito odpotoval v pristanišče Masauo — največje etiopsko pristanišče — kjer ga že čaka »Galeb«, da se odpelje na njem na prijateljski obisk v Egipt.

Pred dvema dnevnoma se je končalo 10. redno zasedanje Generalne skupščine OZN. Največji uspeh letošnjega zasedanja te mednarodne organizacije je nedvomno sprejem 16 novih držav, kar je velik korak na poti k univerzalnosti OZN. Zadnji dan zasedanja je Generalna skupščina ponovno sklepala o novem nestalnem članu Varnostnega sveta. 36. glasovanje je vendarle prineslo odločitev: v Varnostni svet je bila izvoljena s 5 glasovi večine Jugoslavija.

Ta teden se je pojavila na mednarodni politični areni nova svobodna republika — Sudan. V ponedeljek je sudanski parlament soglasno osvojil re-

solucijo o neodvisnosti te dežele, ki je bila doslej kondominium pod angleško in egiptovsko upravo. Ta odločitev sudanskega predstavniškega telesa najzgovorneje ilustrira prebujenje »črnega kontinenta« in splošno težnjo vseh odvisnih narodov za dokončno osvoboditvijo.

V Franciji je pretekli teden predvolumina kampanja dosegla neverjeten razmah. Na en dan je bilo v Franciji preko 5.000 političnih zborovanj. Vsi kandidati vseh strank, ki jih je približno 10 krat več kot je poslanski mest v parlamentu, poskušajo dobiti zaupanje francoskih volivcev.

Gospodarsko-tarifna komisija bo imela največ dela

V nedeljo so se zbrali v Radovljici delegati sindikalnih podružnic na področju KSS Radovljica na svojem rednem letnem občnem zboru. Predsednik Krajevnega sindikalnega sveta Slavko Lipuš je podal obširno poročilo, v katerem je obdelal organizacijska vprašanja KSS, sestav podružnic in organizacijske probleme v njih.

Z velikim zanimanjem so delegati sledili poročilu tajnika gospodarsko tarifne komisije. Komisija je v tem kratkem času svojega obstoja ugotovila vrsto pomanjkljivosti sedanjega plačilnega sistema, tarifnega pravilnika in premijskega pravilnika. Neraziskano področje dela je še razmerje med tarifnimi postavkami iste gospodarske panoge. Analiza povprečnih urnih zaslužkov je pokazala precejšen razpon med podjetji; giblje se od 42,09 do 53,75 dinarjev. To je tudi vzrok velikih fluktuacij delovne sile iz podjetja v podjetje. Občutno je bila prizadetost zaradi fluktuacije delovne sile Tovarne verig iz Lesca, kjer je najnižji povprečni urni zaslužek. Komisija je tudi ugotovila viso-

ko povprečje preseganja norm v nekaterih podjetjih, veliko nesorazmerje med stvarnimi zaslužki po tarifnem pravilniku.

Najbolj grobe napake pa so v premijskih pravilnikih. Premiranje bi moralo biti stimulans za dvig storilnosti, odnosno težnja k znižanju proizvodnih stroškov, ne pa priložnost za zvišanje prejemkov. Konkreten primer: Tovarna verig, Lesce je septembra izplačala 80 uslužbencem 18.000 dinarjev premije, Kemična — Podnart pa 14 uslužbencem 50.346 dinarjev premije!

V razpravi sta sodelovala tudi gosta, član Okrajnega sindikalnega sveta Franc Pogacnik in zastopnik Občinskega komiteja ZKS Stane Jarc. Iz poročila in razprave je bilo ugotovljeno, da so sindikati še vedno revolucionarna organizacija in morajo aktivno sodelovati na vseh popriščih gospodarske dejavnosti. Posvetiti morajo več pozornosti mladini, ki je zaposlena v podjetjih in ustanovah. Ne smejo dopustiti, da so njeni člani protizakonito odpušteni od dela, kot je primer v podjetju KEM - Lesce in ELAN

- Zapuže. Vztrajati morajo na tem, da grejo vsi stroški zaradi nepravil. odpusta v breme tistega, ki je za to odgovoren, ne pa v breme kolektiva, kot se je do sedaj izvajalo v podjetjih in ustanovah.

Na koncu je občni zbor sprejel sklepe za bodoče delo, hkrati pa poslal protestno resolucijo Sekretariatu za zunanje zadeve FLRJ, zaradi videmskega procesa proti dvema garibaldinskima komandantoma.

Občinska konferenca ZKS na Bledu

Bled, 23. decembra. Danes ob 17. uri bo na Bledu občinska konferenca Zveze komunistov blejske občine. Na tej konferenci bodo komunisti pregledali svoje dosedanje delo ter razpravljali o vlogi komunista v smislu novih gospodarskih smernic in družbenega upravljanja.

Pomanjkljivosti v družbenem upravljanju je treba čimprej odpraviti

(Nadaljevanje s 1. strani)

ljanju. Poudaril je, da bomo organe družbenega upravljanja še širili na vsa področja družbene dejavnosti, dokler jih ne bomo uveljavili v vsem našem javnem in družbenem življenju. Za družbeno upravljanje se bomo borili vse dotlej, dokler ne bomo občutili vse pozitivne sadove tega upravljanja.

Seveda ne bi bilo prav, je nadaljeval tovariš Zlatnar, če bi pri prikazovanju naših gospodarskih uspehov in razglabljanju o novih gospodarskih ukrepih, pozabili, zakaj po tej poti sploh gremo. Mi, komunisti, smo dolžni gledati na ves ta naš razvoj predvsem s političnega stališča in iz tega stališča prikazovati prednost socialističnega sistema. S svojim delom moramo odstranjevati iz našega družbenega življenja, iz mentalitete naših ljudi ostanke preteklosti. V današnjem trenutku, ko pospešeno delamo za dvig proizvodnje, ne smemo ostati zgolj na gospodarskih pozicijah. Paziti moramo, da bomo slej ko prej delovali kot politično vzgojna sila, ne pa da bi se spričo sedanjih gospodarske situacije odgodilo politično reševanje vseh problemov, ki se vsak dan porajajo na »boljše dni«. Mi moramo doseči, da bo z vsakim novim gospodarskim in družbenim korakom, porasla tudi zavest naših ljudi. Da se bodo oni vsak dan bolj čutili resnične gospodarje, resnične upravljalce.

Prav pri tem delu pa so še pomanjkljivosti. Naši ljudje so še prenekaterkrat nezaupljivi do linije Zveze komunistov in nasedajo vsem mogočim špekulantom in nasprotnikom, medtem ko komunisti ne posežejo vmes, marveč se raje potuhnejo. Vendar je prav naloga Zveze komunistov zaustaviti to stihljivo nerazpoloženje in doseči, da bomo prav preko organov družbenega upravljanja vse naloge, ki stoje na tej stopnji razvoja pred nami, tudi rešili. Po rezultatih, ki bodo doseženi, bomo sodili učinkovitost našega dela. Ta politično vzgojna funkcija je osnovna funkcija, ki jo ima ZK. Druge funkcije Zveze komunistov nima.

Se vedno pa je treba računati z delom najrazličnejših reakcionarnih sil pri nas. Njihovo delo lahko občutimo na vsakem koraku. Ko obravnava pojav gospodarskega kriminala in špekulacije, prenekaterkrat pozabljamo, da levji delež za to špekulacijo nosijo reakcionarni elementi. To predvsem zato, ker smo proti njim premalo budni.

Nato je govoril tov. Zlatnar o vprašanju naše delovne inteligence in ugotovil, da njo še vedno omalovažujemo

in ne vrednotimo pravilno njeno delo. Vendar moramo graditi tudi na naši pošteni inteligenci, prav tako kot na delavskem razredu. Kakor za narodnoosvobodilnega boja, v katerem je slovenska inteligenca v veliki večini sodelovala, je tudi danes velik del te inteligence dobronameren in je treba z njo računati.

Naša moč, je zaključil tovariš Zlatnar, potem ko je govoril še o nekaterih zunanji - političnih problemih, ni samo v moči našega gospodarstva, naša moč je v političnih odnosih, v družbenih odnosih med ljudmi. Mi smo dolžni delati prav na utrjevanju teh odnosov.

Izveščke iz razprave nekaterih drugih govornikov, bomo objavili v prihodnji številki našega lista.

O življenju in delu v Ljubnem na Gorenjskem

Nekaj tudi o naši vasi in njenem življenju. Gospodarsko življenje se sestaja iz životarjenja nekaj podjetij, obrt pa je popolnoma zaspala. Nekeč je bilo v vasi mnogo čevljarjev, danes pa ne moreš »legalno« popraviti čevljev. Nad sto let stara pečarska obrt je v tem letu popolnoma zamrla z likvidacijo podjetja Opekarne.

Kmetijska zadruga razvija svojo dejavnost v trgovini, ker z odkupom kmetijskih proizvodov ni nič. Zadrugniki z odborom vred prodajajo vse direktno potrošniku in pravijo, da dosežejo višje cene. Odkupujejo samo les, za kar skrbi lesni manipulant. Nujno je potrebno zadrugo organizacijsko okrepiti in vzbuditi zaupanje zadrugnikov vanjo. Da bo mogla za druga izvajati vse naloge, ki so ji zaupane, je potrebno poskrbeti takoj za vodilne ljudi, ki bodo sposobni vršiti te naloge. Potrebno je te stare prostore temeljito osposobiti, izolirati skladišča od vlage, da se ne bo blago kvarilo. Lokal trgovine je potreben pleskanja, kakor tudi inventar sam.

Obstoja tudi podjetje Klavnica in mesarija, ki životari. Za zabavo skrbi kino - podjetje, ki gostuje v dvoranji Fizkulturnega doma. Ob deževnem vremenu je težko priti do Doma in so potrebni skoraj zaradi velikega blata. Priporočljivo je, da si vzameš lešerbo s seboj, kadar greš v kino. O delu kulturno - prosvetnega društva že dolgo, dolgo nismo slišali.

Gostilne pa so kar dobro obiskane, žalostno je samo, kadar vidiš za mizami mladletnike pri kartah in litru vina.

Na koncu plodne razprave je bil izvoljen nov občinski komitej. V novem komiteju so: Martin Košir, Ivo Majdič, Franc Koželj - Vanjo, Vinko Hafner, Stane Boštjančič, Peter Tulipan, Danila Grilova, Anton Pelko, Alojz Zavrl, Alojz Založnik, Milan Regovec, Franc Oman, Slavko Svetelj, Jože Suc, Stefka Franciškinova, Franc Fister, Dušan Bavdek, Rudi Balderman in Fanči Knez, v revizijski komisiji pa: Milan Regovec, Tine Rojina in Aлена Rodetova.

Takoj po izvolitvi novega komiteja se je le-ta konstituirala. Za sekretarja občinskega komiteja je bil ponovno izvoljen tovariš Martin Košir, za člana sekretariata pa: Franc Koželj - Vanjo, Stane Boštjančič, Peter Tulipan, Danila Grilova, Rudi Balderman in Ivo Majdič.

Kraj sam je zelo privlačen, kar dokazuje dejstvo, da so vsako leto vsi prostori zasedeni od turistov. Turisti so z uslugami zadovoljni, okolica sama pa nudi lepe izlete. Ureditev cen izpod cen sosednjih mest je nujno potrebna za bodoče leto in obisk bo še večji. Zelo radi bodo turisti obiskovali našo vas, ko bodo videli, da so cene zmerne in ne oderuške.

Vicinus

O delu sveta za gospodarstvo tržiške občine

Tudi za kmetijstvo skrbe

Na planini Šija je treba napraviti red

Na zadnji seji Sveta za gospodarstvo tržiške občine se je ugotavljalo, da občina Trzič, četudi je izrazito industrijska občina, ne zanemara pospeševanja kmetijstva. Trzič daje vasi najmanj osemkrat več sredstev kot jih od vasi prejema v obliki davkov.

Predsednik sveta za gospodarstvo je na zadnji seji poročal, da je občina Trzič v letošnjem letu za gradnjo planinskih hlevov, vodovodov, zaščitnih ograj in ostalih melioracij izdala blizu 2 milijona dinarjev. Pašnine so v letošnjem letu od vseh desetih planin dale 594.000 din in se je skoraj celotni znesek porabil za plače planšarjem in pastirjem.

Zanimivo pa je, da občina Trzič ne more napraviti reda na planini Šija. Bivši lastniki te planine ne morejo razumeti, da je planina prešla v last skupnosti in da so oni sicer še vedno prednostni upravičenci do pašne, ne pa lastni-

Aktualna tema: Letošnji odkup mleka na Gorenjskem

Uspeh pospeševanja živinoreje na Gorenjskem, katere cilj je povečati proizvodne sposobnosti maše živine, se prav gotovo izraža pri letošnji bilanci odkupa, prodaje in predelave svežega mleka v naših zadrugnih mlekarnah.

Odkup mleka se je v primerjavi z lanskim letom pri vseh Zadrugnih mlekarnah povečal, pri tem se pa odkupno področje mlekarn ni razširilo.

Zadruga mlekarna Kranj je do 31. oktobra letos odkupila 2.869.270 litrov mleka. Od te količine je bilo prodanega 1.033.753 litrov svežega mleka, 837.088 litrov pa je bilo predelane v sir in maslo.

ZM Skofja Loka je v desetih mesecih odkupila 1 milijon 255.325 litrov mleka, svežega mleka je prodala 1 milijon 017.575 litrov. Izdelala je 14.790 kg sira, 4084 kg masla in 3502 kg skute.

ZM Bohinjska Bistrica je samo na področju Kmetijske zadruge odkupila 253.225 litrov mleka. Konzumnega mleka je prodala 47.165 litrov. Predelano je bilo 206.060 litrov mleka ter izdelano 15 tisoč 041 kg sira in 554 kg masla.

Kmetijska zadruga v Stari Fužini je do 30. oktobra 1955 odkupila 238.404 litrov mleka, kar je doslej od njenega obstoja najvišja odkupljena količina. Mlekarna je prodala 24.734 litrov svežega mleka, 213.670 litrov pa je predelala v mlečne izdelke. Planinske sirarne in Zadruga sirarna v Stari Fužini so izdelale 18.284 kg sira in 470 kg masla.

Kmetijska zadruga v Srednji vasi je v istem času odkupila 217.628 litrov mleka, svežega mleka je prodala 10 tisoč 585 litrov, predelala pa 207.043 litrov. V sirarnah je bilo izdelano 16.906 kg sira in 460 kg masla.

Zadruga mlekarna Bled je na svojem odkupnem področju odkupila pri kmetijski zadruzi 349.473 litrov mleka. Svežega mleka je mlekarna prodala 248.853 litrov, izdelala pa je 2.889 kg sira in 2114 kg masla.

Skupno so torej gorenjske kmetijske zadruge oddale svojim mlekarnam 5 milijonov 183.325 litrov mleka. Kje lahko poiščemo vzroke za porast količine odkupljenega mleka?

Pri ugotavljanju teh je vsekakor najpomembnejše dejstvo, da je na povečano proizvodnjo mleka v prvi vrsti vplivala povečana proizvodnja osnovne krme, predvsem travniškega sena in ostalih krmnih rastlin. Vsako leto večja uporaba umetnih gnojil se močno odraža pri proizvodnji mleka, kot najvažnejšega produkta gorenjske živinoreje.

Drugi prav tako pomembni vzrok so prav gotovo doseženi uspehi pri načrtnem izvajanju selekcije naše živine. Število dobrih krav mlekari-

in njihovega potomstva je v porastu, jalova, bolna in karkorkoli za pleme neprimerna živina pa se postopoma izloča iz reje.

Tretji, toda manj pomembni činitelj za povečano proizvodnjo mleka pa je v povečanju števila živine, ki se opaža v zadnjih letih.

Potrebno je omeniti, da v letošnjem letu odkupna cena v vseh 7 Zadrugnih mlekarnah ni bila enotna, vendar je bil razpon, v katerem se je gibala, le malenkosten.

Osnovna odkupna cena mleka je bila določena v mlekarnah v Kranju, Skofji Loki in na Bleda za mleko s 3,2% tolsče v višini 20—22 dinarjev. Kmetijskim zadrugam so mlekarne plačevale mleko na osnovi povprečne tolsčobe mleka za mesec dni, razen tega pa so dobivale KZ še maržo od 0,50 do 2 din pri litru za stroške odkupa.

V bohinjskih mlekarnah, oziroma sirarnah pa je bila odkupna cena različna, v povprečju pa nekoliko višja. Zadruga mlekarna v Bohinjski Bistrici je na primer povisala osnovno ceno v času sezone (junij, julij, avgust) od 20 din na 22—23 in celo na 24 din. Zadrugi v Stari Fužini in Bohinjski Srednji vasi pa sta plačevali za mleko dostavljeno v sirarne le akontacije po 18 dn za liter mleka s 3,2% tolsče. Po končanem obračunu pa bo mleko plačano po približno 24 din za liter.

Vzrok boljšemu plačevanju mleka v Bohinju so prav gotovo nizki režijski stroški, ki jih imajo ti mlekarski obrati v primerjavi z mlekarnami v Kranju, Skofji Loki in na Bledu, ki jih predvsem bremenijo stroški prevoza mleka iz oddaljenih mlečnih zbiralnic.

Drugi vzrok višji odkupni ceni pa je v tem, da se skoraj 90% odkupljenega mleka v teh mlekarnah predela v sir in maslo, ki se lahko po ugodnih cenah prodajata na trgu.

Gorenjske zadrugne mlekarnе so v obdobju od meseca maja do novembra z lahkoto krile potrebe potrošnikov po svežem, konzumnem mleku. V novembru pa se je količina oddanega mleka v vseh mlekarnah zmanjšala, zato se je nujno znižala stopnja predelave mleka v mlečne izdelke.

Predvsem je kritičen padec odkupa mleka v ZM Bled. Z izboljšano medsebojno povezavo gorenjskih zadrug, mlekarn, se bodo taki primanjkljaji krili z dobavo mleka iz tistih mlekarn, ki lahko odstopijo konzumno mleko onim obratom, ki v zimskem obdobju ne morejo nuditi potrošnikom dovolj svežega mleka.

Taka medsebojna povezava in skupno reševanje vprašanj o skrbi delovnih ljudi in naših otrok s svežim mlekom, je vsekakor potrebna in koristna.

Ing. MILAN HAFNER

„Solidarnost“ je polagala obračun

Letošnji občni zbor delavskega kulturno - prosvetnega društva »Solidarnost« v Kamniku je bil zelo dobro obiskan. Splošen pregled o delu društva je podala predsednica Marica Brejce. Razvidno je bilo, da je društvo razvijalo živahno delavnost v vseh sekcijah. Tudi najmlajši sekcija, godbena in šahovska, sta se lepo uveljavili. Pri pregledu sklopov lanskega občnega zbora lahko ugotovimo, da so bile izpolnjene vse naloge, razen pri dramski sekciji, ki si je zastavila preobširen program.

Število članstva je sicer naraslo, vendar pa še ni doseglo predvojnega števila. V najtežjih časih stare Jugoslavije je namreč »Solidarnost« imela preko 800 članov. Res je, da je bilo od teh več kot polovico podpornih članov, toda ob izbruhu vojne se je pokazalo, koliko so nam pomenile take tihe simpatije, ki jih je društvo uživalo med Kamničani.

Pomanjkanje potrebnih prostorov za knjižnico in pevске vaje — pevski zbor je devetkrat v zadnjih letih menjal prostor za pevске vaje — nas sili, da v skladu s sklepi izrednega kongresa »Svoboda« na Jesenicah poiščemo in pregledamo prostore, ki so nekaj služili kulturi in prosveti ter poskrbimo, da bodo tudi danes služili delovnemu človeku za razvedrilo in izobraževanje. V Kamniku so to predvsem prostori bivše Citalnice, ki so zdaj skozi vse leto neizkoriščeni, razen

Na mošenjskem odru

Igralska družina v Mošnjah je z drugo letošnjo premiero, Petrovičevim »Vozlom« doživela velik uspeh. Režiser je to pot z razdelitvijo vlog dobro uspel, tako da so vsi igralci več ali manj zaigrali res pristrčno in doživeto.

Občinstvo je bilo zlasti navdušeno nad lepimi in pristnimi nošnjami z značilnimi copatami. Posebno priznanje zaslužita Rezka Vidic (Bajka) in Tone Potočnik (Mitro), vendar pa je bil napredek viden skoro pri vseh igralcih.

Tudi to pot sta scenarista Tone Potočnik in Gabrijel Bertonec svojo nalogo izvedla v volično zadovoljstvo vseh gledalcev.

Mošenjčani bodo z »Vozlom« gostovali tudi v Podbrezjah in kasneje v Lescah in Ribnem.

nekaj dni v zimskem času. V njih bi lahko delovale vse sekcije, predvsem pa bi našla knjižnica ustrezen prostor. Končno se je tov. Brejčeva zahvalila za materialno pomoč, ki so jo društvu nudili: Občinski ljudski odbor, Krajevni sindikalni svet in kamniška podjetja ter predlagala, da se v novi komuni osnuje Svet zveze Svobod in prosvetnih društev, saj je na ozemlju kamniške občine 11 prosvetnih društev.

Foročila predsednikov posameznih sekcij so prikazala podrobno delo društva. Pri dramski sekciji je bil od programa izveden samo del. Razen ponovitve »Hasanaginice«, sta bili dve predstavi drame »Cvrček za pečjo« in izvrstno naštudirana Harrisova igra »Molčeca usta«. Mladi oder je uprizoril igre »Palčki«, »Desetnica« in »Dama — škrat«, s katero je gostoval štirikrat.

Izobraževalna sekcija je usmerila svoje delo v to, da je pomagala širiti obzorje z različnimi tečajmi, predavanji in literarnimi večeri. Ideološki tečaj je bil zelo dobro obiskan. Splošna želja je, da bi sekcija še organizirala take tečaje za čim širši krog ljudi, ki jim že njihov poklic narekuje poglobljeno ideološko izobražbo. Jezikovne tečaje — nemškega in angleškega jezika je redno obiskovalo 58 prijavljencev. Predavali so profesorji gimnazije. Tudi predavanja, ki so bila v veliki ali mali dvorani kulturnega doma, so pritegnila mnogo poslušalcev. Takih predavanj je bilo v teku leta sedem. Na dveh literarnih večerih so slovenski književniki čitali številnim poslušalcem svoja dela.

Izobraževalna sekcija je pomagala tudi pri organiziranju proslav, ki jih je priredila »Solidarnost«. Pri vseh

teh prireditvah je sodeloval tudi pevski zbor, ki je razen samostojnega koncerta doma, tudi gostoval. Udeležil se je tudi odkritja spomenikov padlim borcem ter sodeloval na vseh internih proslavah delavskih kolektivov kamniških tovarn. V letošnji sezoni je že naštudiral samostojen koncert, dramska sekcija pa dramo »Inšpektor na obisku«.

V živahni debati, ki je sledila poročilu, se je oglasil tudi zastopnik predstava Zveze Svobod Lev Modic, ki je izrazil veliko zadovoljstvo nad tako številno udeležbo in lepimi rezultati dela.

Zborovalci so soglasno sprejeli predlog, da se prostori bivše Citalnice dodelijo društvu ter nalogo, vključiti v prosvetno delo čim več članov, zlasti tovarniško in kmčko mladino. Gostovanja s tako kvaliteta deli, kot so bila v preteklih dveh sezonah, naj se nadaljujejo tudi v prihodnjem letu. Pri tem pa ne smemo pozabiti na Tuhinjsko dolino, ki je zdaj vključena v kamniško občino in nima nobenega prosvetnega doma. V finančnem pogledu gre društvo v novo leto z izravnano bilanco. Z.

Prosvetni delavci Poljanske doline so zborovali Izpopolnjevali bodo strokovno znanje

V četrtek so se v Poljanah zbrali prosvetni delavci iz vseh šol, ki sodijo v novo občino. Po dveh uspešnih vzornih nastopih v gimnaziji so prediskutirali metodična, didaktična in pedagoška načela, ki jih mora poznati in uporabiti učitelj, če hoče uspešno delati v razredu.

Popoldne so nadaljevali z občnim zborom. Iniciativni odbor je podal poročilo o delu in nakazal smernice bodo-

V KRANJ

Ze v sredo popoldan bo park pred kinom »Storžič« spreminil svojo sliko. Dolgočasna in malce zasnežena pokrajina se bo spremenila v pravo pravljico vas z neštetiimi raznobarnimi lučicami, bengaličnim ognjem, raketami, malimi sejnji z vsemi dobrotami itd. Proti večeru pa bo to otroško naselje obiskal težko pričakovani gost — Dedek Mraz s svojim spremstvom.

Društvo prijateljev mladine v Kranju je s sodelovanjem organizacij ZPM in društev sklenilo tudi letos pripraviti našim cibibanom in pionirjem prijetno presenečenje. Dedek Mraz bo s svojim spremstvom obiskal tudi druge kraje: Predoslje, Naklo, Stražišče, Primskovo, v Kranju pa se bo oglasil kar na desetih krajih. Tedaj bo otroke tudi kolektivno obdaroval. Kranjske tovarne bodo pripravile lepe nagrade, katere bodo potem izročile mladim kolektivom. Tako bodo ti dobili marsikaj, zaradi česar jim je danes delo otežkočeno. Mladi modelarji, risarji, športniki, knjižničarji in drugi bodo lahko lepše delali v svojih krožkih.

Oblika kolektivnega obdarovanja je letos nova in se še ne bo uveljavila v vseh krajih, vendar pa bo verjetno objektivnejša in uspešneje delovala na otrokov razum kot je vplivalo posamično obdarovanje, ki je bilo večkrat vzrok manjših negotovanj. Za tako obdarovanje pa naj bi poskrbeli starši sami in ustvarili ob Novem letu otrokom predvsem prijetno in praznično razpoloženje.

V tem času bo pripravilo prireditve za najmlajše tudi Prešernovo gledališče, »Svoboda« Center, Lutkovno gledališče, kina »Storžič« in »Svoboda« ter druga društva po terenuh.

Dedek Mraz se bo s svojimi medvedi, snicami, volcom in drugimi za tem, ko bo obiskal vse od najmanjših cibibanov do pionirjev, poslovil v petek od kranjskih otrok in njihove pravljice vasi.

NA JESENICE

Kljub temu, da bodo letos družbena sredstva za prireditve in odaritve naših najmlajših precej skromna, se obeta jeseňskim otrokom prav lepo praznovanje. Posá-

mezni tereni pripravljajo obdaritve in so nekateri zbrali v ta namen že več deset tisoč dinarjev. V Mestnem gledališču bodo zaigrali v novoletnih dneh Janka in Metko, lutkovno gledališče Zogico nogico, marljivo vzgojiteljice v otroškem vrtcu so pripravile predstavo v senčnem gledališču, »Svoboda« bo obdarila otroke svojih aktivnih članov, v otroškem vrtcu pa bodo svoji praznik praznovali kar več dni.

V DOMŽALE

Društvo prijateljev mladine v Domžalah pripravlja za Novoletno jelko otvoritev lutkovnega gledališča s pravljico na igro »Rdeča kapica«. Po predstavah bo male gledalce obiskal še Dedek Mraz in jim gotovo tudi kaj prinesel. Rázen tega si bodo otroci lahko ogledali tudi otroški film.

Denar za vse te priprave je DPM dobilo deloma iz izkupička pri tomboli, deloma pa bodo priskočile na pomoč organizacije in podjetja. Da bi bili mladi gledalci z Rdečo kapico čimbolj zadovoljni »lutke« že pridno vadijo. Predsednik DPM Sirclevi pomagajo še Majda Sitarjeva, Jelka Seljakova, Marija Zakrajškova, sestre Pavšičevi, Mila Pavšič in drugi. Ob tolikem zanimanju bo njihovo delo otrokom prineslo prav gotovo mnogo veselja.

IN DRUGAM...

Na proslavo Novoletne jelke in prihod Dedka Mraza se pripravljajo prav vsi kraji. Na Hrušici bodo igrali otroško igrice »Palčki«, v Zirovnici pripravljajo slovesen sprejem Dedka Mraza in njegovega spremstva, prav tako pa tudi po drugih krajih.

Pred peto premiero v Prešernovem gledališču

Po vseh štirih igrah v Prešernovem gledališču bodo končno dočakali svoj srečni dan tudi najmlajši obiskovalci. V torek, 27. decembra, bo Prešernovo gledališče prvič uprizorilo Grimm — Škufčevu pravljico »Janko in Metka« in jo podarilo našim otrokom za Novoletno jelko.

Avtor je vsakomur že več ali manj znan, spominjali se ga bomo tudi iz »Trnuljčice«. O igri »Janko in Metka« pa doslej še ni bilo slišati in Prešernovo gledališče je mislilo, da bo lahko uprizoritev pripisalo pridevek »krstna predstava«. Toda Slovensko narodno gledališče v Trstu jo je uprizorilo prav nekaj tednov prej.

Škufca se Grimmove pravljice »Janko in Metka« ni suženjsko oklepal, temveč jo je opremil s številnimi interpo-

lacijami, ki bodo otroke še bolj pritegnile in nudile njihovim očem še več zadovoljstva.

Delo režira Lado Stiglic, sceno pa si je omislil Sašo Kump.

V železarni obnavljajo kulturne skupine

V sindikalnem pododboru mehanične delavnice v jeseňski železarni so obnovili kulturno življenje z ustanovitvijo nekakšne kulturne skupine, ki je delovala že v času obstoja sindikalno kulturno-umetniških društev. V počastitev Dneva republike so odigrali igro »Na straži«, nastopil pa je tudi njihov pevski zbor. Temu njihovemu koraku je sledil tudi sindikalni odbor glavne pisarne, ki bo pripravil kulturni večer.

Filmi, ki jih gledamo

«ROMEO IN JULIJA»

Kdor pride iz kina, kjer si je ogledal ta film in sreča potem znanca, ki pozna film samo po pripovedovanju, se bo kmalu znašel v precej mučnem položaju. Znanec bo sicer lahko kar na kratko povedal, da je prebil v kinu dve čudoviti uri, da je film izreden in, da sta zlasti dve sceni — slavnost na dvoru pri Capuletovih in balkonska scena — božanski in naj si film na vsak način ogleda. Usodno pa bo, če bo znanec le nekoliko bolj radoveden. Kmalu bo zvedel, da je italijanski režiser Castellani s Shakespearovim tekstom precej svobodno razpolagal, da je izpustil na stotine njegovih verzov in si v nekaterih scenah dovolil celo precej številni dodatni dialog, da je cele scene postavil na glavo, samo, da bi izkoristil vsako možnost, ki se mu je nudila za dosgo čim boljšega slikovnega efekta. Nadalje bo ta znanec tudi zvedel, da Castellani ni služila za scenarij samo Verona, temveč je v kamero ujel tudi druge kraje: v Sieni trg pred katedralo, v Benetkah nekatere dvorce in palače, v Padovi posnetke s ceste itd. In nato pride še priznanje, da nekateri igralci ne govorijo svojega teksta sami, ker njihova angleščina ne ustreza zahtevam Shakespearjevega jezika. Da, celo Julijo so sinhronizirali.

Torej — fantazična krpa

rija? Vendar to komaj verjamemo, kajti film nam ne vzbujajo za to trditve nam ne vzbujajo sum. Njegove slike imajo čudovito okvirno globino tako, da prvič, ko gledam zgodovinski film, nimam občutka, da sem na nekem balu kostumov. In osebe! Tako perfektno se ujema z ozadjem, da včasih zaradi te izredne stilistične enotnosti dobimo vtis, kot da so se začele premikati slike starih mojstrov.

CRNI KONJ

Otroci in živali — to je tema, po kateri so že večkrat segli filmski ustvarjalci. Malo Meg — hči malega farmarja — nosi v šolo na svojem hrbtu njen ljubljenec — konjiček Gypsy. Točno ob določeni uri pa jo pride ta čudni konjiček tudi sam od sebe čakat pred šolo in jo na svojem hrbtu odnese domov. Toda očka rabi denar in zato Gypsyja proda, mala Meg je seveda vsa obupana in žalostna. Gypsy pa se ni hotel navaditi na novega gospodarja in tudi ne pozabi male Meg.

To preprosto zgodbo so avtorji na zelo simpatičen in predvsem human način filmsko dobro obdelali. Tu in tam je film morda malo preveč razvlečen, toda nikdar pretiran. Film bo predvsem ugaljal najmlajšim, pa tudi odrasle bo velika humanost nedvomno pritegnila.

Svoboda iz Domžal je gostovala

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« Domžale je s svojo igralsko skupino, pevci, orkestrom in baletom preteklo soboto zvečer in v nedeljo popoldan gostovalo v združenem domu v Trzinu z Gobčevo opereto »Planinska roža«. Gledalci so bili s prireditvijo zelo zadovoljni. Z navdušenjem so spremljali sodelujoče, ki so »Planinsko rožo«, v letošnji sezoni, tedaj že šestič ponovili. Ker je za opereto veliko zanimanja, jo bodo ponovili še enkrat v Domžalah, nato pa bodo gostovali v Radomljah, Bukovici, Lukovici, Zadobrovi in Črnučah. Prav bi bilo, da bi Domžalčani razen s »Planinsko rožo« gostovali tudi z Moškričev dramo »Rdeče rože«.

Vokalni koncert v Kamniku Po uspehu tudi gostovanje

Dekliški zbor gimnazije in pevski zbor »Solidarnost« sta prejšnjo soboto zvečer nastopila na skupnem koncertu v veliki dvorani kulturnega doma v Kamniku. Kamniško občinstvo je toplo pozdravilo najprej mladi zbor dijakinj, ki je pod vodstvom pevovodje Viktorja Miheličiča zapel šest pesmi. Zelo so ugajali tudi solosepi. Ema Prodnik je zapela Schubertovo »Uspavanko«, Eva Miheličič pa Čajkovskega »Zimo«, Bachovo »Oh, kako ljubim« in Chopinovo »Zeljo« pa je ubrano zapel kvartet (Ema Prodnik, Nataša Dolenc, Milica Žagar in Marica Omerza).

Moški zbor »Solidarnost« se nam je predstavil kot homogen celota, uravnotežen v vseh glasovih. Zbor šteje 40 pevcev. Pomlajen z novimi močmi je, pod vodstvom pevovodje Viktorja Miheličiča, od lanskega nastopa presenetljivo napredoval.

Ves koncert je bil visoko nad povprečnostjo. »Solidarnost« je lahko ponosna na svoj pevski zbor, ki je že lani doma in na gostovanjih dosegel lepe uspehe. Škoda, da bi tako dobro naštudiran program ostal samo v ozkem kamniškem okolišju.

Ustanovni zbor najmlajše gorenjske Svobode

Ob otvoritvi doma — Župancičeva »Veronika Deseniška«

V medeljo, 18. decembra, je zaživela v Podnartu najmlajša »Svoboda« našega gorenjskega kota. Ze nekaj časa so kulturno-prosvetne sekcije »Partizana« v Podnartu mislile na to, da bi se zaradi uspešnejšega in smotrnejšega

delovanja in nadaljnjega razvoja, kakor tudi zaradi boljše povezave s kulturno-prosvetnimi društvi formirale v samostojno kulturno-prosvetno društvo. Naš okoliš ima že razmeroma močan odstotek industrijskega in drugega delavstva, v osvobodilni vojni pa je tudi kmečki del prebivalstva pokazal visoko zavednost, ki tudi po osvoboditvi ni oslabela. Pogoji za ustanovitev DPD Svobode so bili torej dani in v nedeljo je imela leta ustanovni občni zbor. Na tem zboru je bil izvoljen prvi odbor, ki daje garancijo, da se bo »Svoboda« tudi tu razživela.

Popoldne istega dne je dramska družina uprizorila Župancičevo tragedijo »Veronika Deseniška«. Predstava je imela izreden uspeh. Zlasti glavni akterji so izoblikovali svoje like z že umetniško dognanostjo. Pa tudi ostali so segli nad povprečno amatersko raven. Vse nastopajoče je še posebej pohvaliti za vzorno izgovorjavo in dognano oblikovanje svojih likov. Levji delež zasluga za velik uspeh pa gre režiserju — tov. Lampiču, ki je ponovno dokazal svoje visoke zmožnosti in hrati odlično podal grofa Hermana.

čestitali za njihov praznik, jih obdarili s knjigami ter ostali v prijetnem razgovoru z njimi vse popoldne. Zvečer so priredili v »Korotanu« ustni časovis.

V petek bodo novinarji obiskali Preddvor.

HOCES RADIO APARAT — POTEM NAROČI »GLAS GORENJSKE«

Vsak, kdor bo poravnal naročnino za celo leto, bo sodeloval tudi pri nagradnem žrebanju. Za 600 dinarjev bo torej lahko dobil lepo nagrado in vse leto prejemal poltednik »Glas Gorenjske«. Med darili je celo radio aparat in mnogo drugih praktičnih nagrad. V prihodnji številki vas bomo obvestili že natančneje o darilih, katera so prispevala gorenjska podjetja.

LJUBO RAVNIKAR: Bohinjsko jezero (olje)

DECEMBER MESEC »GLASA GORENJSKE«

V ENEM MESECU 1480 NOVIH NAROČNIKOV

Po šestih dneh smo zabeležili spet nov uspeh. Dobili smo 475 novih naročnikov, tako da je število naraslo na 1480. Vsak dan se številno več, naročilnice prihajajo po pošti, največ pa nam jih prinašajo naši zbiratelji s terena.

Zato pohitite, naročite se tudi vi na naš list, najbolj bran časopis na Gorenjskem, ki bo po Novem letu izhajal dvakrat tedensko v ponedeljek in petek.

NOVINARJI

»GLASA GORENJSKE« PO GORENJSKIH VASEH

V sredo so novinarji »Glasa Gorenjske« priredili na Jezerskem novinarski večer. Obiskali so tudi graničarje, jim

Od petka do petka **Krik iz plamenov**

Medtem ko tovariš Tito nadaljuje z obiskom raznih krajev v Etiopiji in Eritreji, pa se na našem notranje-političnem poprišču dela kar najbolj intenzivno na uveljavljanju smernic nove gospodarske politike.

Kmetijstvo v ospredju

Kmetijstvo je v ospredju. Vanj bomo vložili prihodnje leto tudi razmeroma največ sredstev. Od 8 milijard 860 milijonov dinarjev namenjenih za investicije v kmetijstvu, bomo porabili največji znesek in sicer 4.240 milijonov za melioracije. Za melioracije so predvidena področja 107.355 ha. Od tega bomo izsušili 92.846 ha in pripravili za umotno namakanje 14.419 ha. Največ bomo seveda teh sredstev vložili v žitnico Jugoslavije — Vojvodino, v precejšnji meri pa bodo upoštevana tudi rodovitna področja Makedonije in vzhodne Slavonije.

Ta sredstva bodo uporabljena za obnovo in vzdrževanje melioracijskih naprav, prekopov, bazenov, črpalnih postaj itd.

2.920 milijonov dinarjev je namenjenih za dolgoletno zasajevanje sadnega drevja, vinogradov itd. S temi sredstvi bo moč posaditi 4.440 ha dolgoletnih nasadov, od tega 3.510 ha vinogradov in 952 ha sadovnjakov.

Prav tako bodo deležna sredstev iz splošnega industrijskega sklada tudi kmetijska posestva. Z 1 milijardo 36 milijonov bo zgrajenih 74 živinskih staj, 76 pitališč za prašiče, 25 staj za ovce, 53 lop za kmetijske stroje in druge naprave.

Čprav je preteklo šele dobra tri mesece od ustanovitve novih teritorialnih enot — komun in čeprav uspehov novega komunalnega sistema še ne moremo po tako kratkem času vrednotiti, lahko ugotovimo, da je bila dosežena znatna živahnost pri uveljavljanju lokalne samouprave. Mnogo državljanov je bilo pritegnjenih k neposrednemu družbenemu upravljanju.

V okrajnih ljudskih odborih dela okrog 1300 odbornikov, v novih občinskih ljudskih odborih, pa okoli 4.000 odbornikov — po 15 do 50 v enem občinskem ljudskem odboru.

Občinski ljudski odbori so sicer sprva kazali manj zanimanja za delovanje svetov, toda pozneje so povečali število le-teh, ponekod tudi do 13. Do začetka novembra so v Sloveniji ustanovili v novih občinah okrog 1100 svetov z okrog 8400 člani, od katerih je tri četrtine iz vrst državljanov.

Na sedežih ukinjenih občin dela od 1. septembra dalje 282 krajevnih pisarn. Pri organizaciji uprave v teh krajevnih pisarnah so se delale ponekod napake, ker se je šlo preveč v širino. Posledica tega je bilo kupičenje uslužbencev, katerih je zdaj za 15% več, kot v starih občinah.

V republiškem tajništvu za zakonodajo trdijo, da se v Sloveniji niso pokazale težnje okrajev proti prenosu pristojnosti na občinske ljudske odbore. Te pristojnosti so formalno že prenesli, toda občine zavoljo pomanjkanja kadra ne izpolnjujejo mnogih pristojnosti, ki bi jim sicer pripadale.

Z revolucionarnim aktom — ustanavljanjem komun in komunalnih skupnosti, smo stopili na nadaljnjo, višjo stopnico uveljavljanja naše socialistične demokracije. Čim več in čim boljše bo sodelovanje državljanov v vseh organih naše ljudske oblasti, toliko prej in temeljiteje se bo uveljavljal tudi naš novi komunalni sistem.

Tam, kjer se stene Pokljuke in Jelovice toliko razmaknejo, da je razen strmih pobočij in koščka neba, nekaj prostora še za njive, nekaj travnikov in majhno vasico, se dviga ob zimskih dopoldnevih, da le pokuka izza hribov sonce, iz Save prozorna meglica. To jutro pa se meglica ni dvignila. Vas je ostala nema. Sneg se je kristalno bleščal, s pogorišč pa je vel dim in duh po sežganih oblekah in truplih.

V mraku so se začeli Nemci skrivnostno in vznemirljivo pripravljati. Stražarji, ki so ves dan postopali okoli hiš, so odšli. Obroč okrog vasi so podvojili. V osebnih avtomobilih so se pripeljali nemški oficirji. V vse smeri so bile položene drobne rumene žice, ki so prenašale vznemirljive nemške pogovore.

Tik pred nočjo so določili način kazni za uporno vas. Z gora se je vrnil komandant ekspedicijskega bataljona in prignal dva ujeta partizana. Ko je raportiral komandantu Gestapa, je stal izdajalec Adlerschitz ob strani in skušal uganiti, kaj se dogaja tisti trenutek za polknicami lesenih hiš. Drgetal je in hrepenel je, da bi tedaj sam storil nekaj divjega, strašnega. Toda to ni bilo potrebno. Čez nekaj trenutkov je padlo povečje.

Po žicah se je širila beseda: »Odprite zaupna navodila!«

Poveljniki skupin na koncih vasi so odprli zaupna navodila in našli seznanj hiš, ki jih je treba zažgati. Njihovi ljudje so planili k hišam, vdrli vhodna vrata in vrgli svoje smolnate bombe. Čez nekaj minut je zagorelo. Rdeči plameni so ovili slemena hiš in njihov odsev je razsvetlil zasneženo pokrajino. Ljudje so begali po vasi. Nihče jim ni branil — le iz obroča jih niso pustili. Zublji so motno osvetlili vas. Veter je raznašal zoreče ogorke in pepel.

Temni gozdovi na pobočjih so nemo gledali prizor. Živina je grozotno tulila.

Iz teme je prišla v migljajočo svetlobo plamenov skupina policistov. Pred njo sta stopala ujeta partizana. Na smrt utrujena z rokami zvezanimi na hrbtu sta se opotekala pred Nemci. Razmršeni lasje zlepljeni s krvjo, neobrita lica in srežasti brki so napravljali njuno podobo še bolj trpečo in grozotno. Okrog

gnali, je pošepetal domačim. Prav tedaj pa je oficir v usnjemem plašču zamahnil z roko in pokazal v plamene. Pestni so sunile ujeta partizana. Opetekajoče sta se prestopila proti goreči hiši.

»V ogenj gresta,« je dahnil kmet pri polknicah. »Se deset korakov... Se osem... o-potekata se, ne moreta dalje. Prestopila sta se. Se šest korakov, štirje, trije.«

Kmet se je opotekel pri

Okupator omaguje: v onemoglem besu požiga vasi

so zatrepotali na usnjenih zelenih plaščih in črnih kravatih. Nad vasjo je visel siv, težak oblak.

V Rebrji je nekdo prav narhalo odprl oknico.

»Senekarjeva dva so pri-

je Nemcem zastal dih in tresčil z obrazom na tla. Drugi je planil nazaj in zadel ob policiste. Nekdo ga je udaril po glavi, da je padel.

Plameni so se zvijali pod nebo, prasketali in v vrtincu nosili pod oblake šope isker. Nastal je trenutek strahotnega miru in negotovosti.

Na gestapovčevi črni kravatki je plal ogenj, veter pa mu je vrgel na obraz žarečo iskro, da je začel naglo otepati po licu. Podžgalo ga je, da ni več odlašal:

»Kaj čakate? V ogenj z njima,« se je zadr. Pograbil je revolver in nekajkrat ustrelil v partizana. Tedaj so priskočili policisti in ju zgrabili. Skozil okno so ju vrgli v gorečo hišo.

Gestapovčeve ustnice so se skremžile, vse njegovo telo pa se je usločilo in čakalo. Sneg pod nogami se je raztopil, goreče ostriže nad hišo se je rušilo, policisti pa so z mrkimi obrazi opazovali mesto, kjer so se plameni zgrnili za partizana.

Čez nekaj trenutkov so privreli iz hiše nerazumljivi glasovi. Slišati je bilo davljenje in grgranje. Ob oknu se je pokazala za trenutek usločena postava in zadel je obnemogli:

»Mamaaa...« in pojemajoč;

»Pozdravljeni!...«

Gestapovec je spravil revolver in zvedavo opazoval o-potekajočo postavo v plamenih.

FRANCE ŽVAN

Uveljavljanje samouprave

Kamniški komunalni problemi: elektrifikacija, vodovod in gradnja stanovanj

komunalne dejavnosti. Organizacija upravljanja na sedežu občine ali sveti so se izpolnili, vendar še vedno manjka kadra, da bodo vsa mesta zasedena. Ustanovljen je bil nov svet za zaščito matere in otroka, ki mu načeljuje tovarišica Iva Fakinova iz Most. Imel bo dosti dela, ker je mnogo problemov, ki jih bo moral reševati.

Vrednost dela ustvarjenega

na področju občine je 6 milijard 800 milijonov dinarjev. Z dograditvijo že zastavljenih del pri tovarni usnja »Titanu«, »Stolu« in »Svilanitu« se bo dvignil bruto dohodek še za eno milijardo.

Svet za socialno skrbstvo in zdravstvo bo za Novoleto obdaril vojne sirote in občinske reveže, za kar ima na razpolago 685.000 dinarjev. Svet za komunalna dela je sklenil, da se prodajo še ostale eno in dvostanovanjske hiše, ki so last ljudskega premoženja. Nadalje je podvzel energične ukrepe za ureditev nezdruženih razmer v gostinski mreži, pri čemer je treba upoštevati, da je Kamnik v neposredni bližini Ljubljane in turistično mesto. Nekaj nerentabilnih gostiln bo ukinjenih.

V zadnjem času je bila izboljšana jakost električne energije za zamenjavo močnejših naprav in transformatorjih. Težave bodo še trajale, dokler ne bo izmenjeno cestno omrežje na Sutni, ki izvira še iz leta 1922, ko ni bilo kuharstev in električnih aparatov. Z zgradbo novega transformatorja pri tovarni kovanega orođa pa je bil omogočen vsaj nov vod visoke napetosti za Nevlje in Meknje, kjer do zdaj sploh niso mogli uporabljati električnih aparatov.

Kanalizacija na Zapricah je del nove kanalizacijske ureditve po načrtu osrednjega zbiralnika za vse mestno področje in za industrijske odpadne vode.

Volivci so izrazili občini toplo zahvalo za vsa prizadevanja pri reševanju perečih problemov. V živahnih razpravah so ponovno poudarjali, da je gradnja stanovanj treba postaviti na prvo mesto, pri čemer naj sodelujejo industrijska podjetja, zlasti ona, ki še niso nič storila za ublažitev stanovanjske stiske.

Z.

Komisija za imenovanje direktorjev pri občinskem ljudskem odboru Bohinj razpisuje

MESTO UPRAVNIKA

gostinskega podjetja »Črna prst« v Bohinjski Bistrici.

Pogoji: dovršena srednja gostinska šola in vsaj triletna praksa v gostinski stroki. Nastop službe takoj.

Kolekovane prošnje z življenjepisom je vložiti do 6. januarja 1956 na naslov: Občinski ljudski odbor Bohinj.

V Domžalah je bil prejšnjo soboto ustanovni občni zbor Kluba za konjski šport. Dosedaj je bilo 33 članov, vendar to število nenehno raste, kar dokazuje veliko zanimanje za ta šport. Na zboru so izvolili upravni in nadzorni odbor; za predsednika je bil izvoljen tovariš Stane Rozman.

Mestno gledališče iz Ljubljane je preteklo nedeljo gostovalo v Domu Svobode v Domžalah s komedijo »Grlice glas«. Nad uprizoritvijo, v kateri nastopajo le trije igralci, so bili gledalci zelo navdušeni.

V ponedeljek zvečer je bilo na Jesenicah predavanje Ljudske univerze »O razvoju in pomenu celine v FLRJ«. Ljudska univerza pripravlja za prihodnje predavanje nekaj o carini pri nas.

DPD »Svoboda« Jesenice bo organizirala za otroke jeseniških kulturno - prosvetnih delavcev za novoletno presečenčno lutkovno igrice »Zogica nogica«.

Po igri bo čajanka s prihodom Dedka Mraza.

»Planin. društvo Jesenice« je organiziralo minulih petek predavanje Slavka Smoleja »Cvetje in obrazi naših gor«. Predavanje je bilo spremljano z barvnimi slikami in epidioskopom.

GLAS GORENJSKE
Izdaja:
časopisno, založniško in tiskarsko podjetje
»GORENJSKI TISK«
Kranj, Koroška cesta 6.
Direktor
in odg. urednik:
Slavko Beznik.
Urejuje:
uredniški odbor.
Telef. uredništva in uprave 475 / Tek. rač. pri KB Kranj št. 61-KB-1-2-136 / Izhaja vsako soboto.
Letna naročnina 400 dinarjev
polletna 200 dinarjev
četrtletna 100 dinarjev
Posamezna šte. stane 10 din

.....DROBIŽ.....

Jeseniško društvo Zveze vojaških vojnih invalidov bo v počastitev Dneva armije organiziralo športni dan, na katerem bodo sodelovali ljubljanski in jeseniški vojni invalidi.

Na najožjem mestu prehoda skozi mesto (pravkar tlakovana Blaževa ulica) so v Loki uvedli semafor, ki ureja precej živahen tovorni in avtobusni promet. Ta novost je bila zelo potrebna.

Ob priliki občinskega praznika v Skofji Loki so razen domačih prireditelj pozivila praznovanje tudi številna gostovanja, tako Prešernovega gledališča s Shakespeareovo dramo »Othello«, Invalidskega pevskega zbora in orkestra Radia Ljubljane. Vse prireditve in nastopi so bili kvalitetni in dobro obiskani.

V Kamniku je bila ta teden Ustanovna konferenca kluba rezervnih oficirjev. Rezervni oficirji so z veseljem pozdravili ustanovitev te organizacije, ki jih bo povezovala in skrbelo za nadaljnjo izobrazbo. Izvolili so tudi 5-članski odbor, ki bo izdelal osnutke pravil in bodočega dela.

Učenci Ind. šole »Iskra« so počastili Dan JLA z lepo akademijo. Po uvodnih besedah predstavnika JLA so učenci nastopili s krajšo Ingoličveo enodejanko »Lovorjev venec« v režiji tovariša Dežmana. Pevski zbor Doma učencev pa je pod vodstvom Pištarja zapel tudi nekaj partizanskih pesmi. Sledile so še razne recitacije, občinstvo pa je toplo nagradilo tudi oktet Doma.

V Radovljici je bil pred kratkim ustanovni občni zbor Društva prijateljev mladine. Otvoril ga je prof. Tone Gaspari, inženir Marko Bertonec, celj pa je objasnili namen in delo društva pri vzgoji mladine, pomoči staršev, organizacij itd. Društvo bo pomaga-

lo pri organiziranju taborenj, letovanj, kulturnega razvedrila, skrbelo bo za pravilno vzgojo, za moralno in socialno ogroženo mladino, prirejalo predavanja in posvetovanja, skrbelo za ustanavljanje dijaških kuhinj itd.

TVD »Partizan« Radovljica je preteklo soboto priredilo teledavno akademijo. Na sprednjem so bile proste vaje, pleši, igre, skupinske vaje, vaje na orodju itd. To pot so bile razdeljene tudi diplome, ki so si jih radovljiški športniki pridobili na tekmovanju. Zasluzni športnik in dolgoletni organizator Franc Pristavec je bil odlikovan z diplomom za dolgoletno vzgojo mladine, ki mu jo je podelila Zveza za telesno vzgojo »Partizan« Slovenije.

V nedeljo je bila v Ljubljani ustanovljena stalna turistična konferenca za okraj Ljubljana. Sodelovali so tudi zastopniki Turističnih društev iz Moravc, Kamnika in Domžal, ki so nakazali pereča vprašanja dela gorenjskih društev.

Olepševalno društvo na Jesenicah ima na svojem področju razvrščene deske za plaketiranje. Vendar lahko na njih plakatira le Olepševalno društvo samo, kar je popolnoma pravilno. Napačno pa je, da prebivalstvo Ukove na svoji deski ne najde nobenih potrebnih obvestil o kulturnem in družbenem življenju na Jesenicah.

Ob pričetku Javorniške poti na Jesenicah je v dolžini nekaj sto metrov izdelan površinski kanal za odtok vode ob dežju. Stanovalci te ulice pa kanal kaj radi uporabljajo za odlihanje raznih odpadkov. Ker kanal ni dovolj visok, se ta nesnaga ne oteka, temveč zastaja in povzroča smrad. Prav bi bilo, da bi prebivalci bolj pazili na higieno in čistočo svojega kraja.

IZUD »Ivan Cankar« je s sodelovanjem KUD »Tone Šifrer« Skofja Loka pripravil ob priliki praznovanja škofjeljskega občinskega praznika v dvorani v Virmašah za ljubitelje slovenske pesmi, Glasbeni pevski in godbeni koncert.

KUD Ribno pri Bledu je naštužiralo svojo prvo predstavo v letošnji sezoni — Anzengruberjevo veseligrig v treh dejanjih »Slaba vest«. Delo je režiral Rudolf Jedretič.

Carnizza Raovljica je 21. decembra pripravil v počastitev svojega praznika svečano akademijo. Na proslavi so sodelovali tudi pevski zbor iz Radovljice, orkester »Svoboda« Lesce, recitatorji Mestnega gledališča z Jesenic in pripadniki JLA.

TVD »Partizan« Kranj in Stražišče sta v počastitev Dneva JLA pripravila v Prešernovem gledališču teledavno akademijo. Nastopili so športniki obeh društev s prostimi vajami, vajami na orodju, raznimi plesnimi vložki itd.

Na Dan JLA, 22. decembra, so bile po vseh krajih organizirane proslave in svečanosti v počastitev tega dneva. Preteklo nedeljo so proslavljali v Zadržnem jopru v Ratačah, v sredo v Zirovnici, Javorniku, Planini pod Golico-Hrušici, na Dovjem, v Kranjski gori; na praznik — 22. decembra pa v Domu »Svoboda« na Jesenicah. Na ta dan so tudi razne množčne organizacije in društva obiskale vojne enote in karavle na naših obmejnih postojankah.

KUD »Brata Bička« iz Dražgoš bo uprizorilo 26. decembra Gaglovo igro »Sin«.

Moški pevski zbor »Solidarnost« iz Kamnika je v nedeljo pod vodstvom profesorja Mihelčiča gostoval v Gorenji vasi. Gorenjčevščani so bili nad umetnimi, partizanskimi in narodnimi pesmimi zelo navdušeni.

Posvet funkcionarjev „Partizana“ z Gorenjske

Številni uspehi telesnovzgojnih društev v letošnjem letu

Pred kratkim so se zbrali v prostorih I. gimnazije v Kranju predsedniki, tajniki, načelniki in načelnice društev »Partizan« z Gorenjske. Na tem posvetu so predvsem pregledali delo društev v letošnjem letu in izvršitev sklepov letošnjega zbora funkcionarjev »Partizana Slovenije« septembra v Kranjski gori. Dogovorili so se, kako bodo izvedli letošnje občne zbornice društev in sprejeli okvirni program dela za leto 1956.

Ob tej priliki je načelnik Republiške zveze »Partizana« Tomaž Savnik razdelil 44 najmarljivejšim teles. vzgojnim delavcem in delavkam gorenjskih društev »Partizan« priznanje — spominske plakete, ki jim jih je podelila ob 10-letnici osvoboditve Zveza »Partizan Slovenija«.

Udeleženci posveta so izčrpno razpravljali o sklepih sprejetih na omenjenem zboru »Partizana - Slovenije« v Kranjski gori. Tako je bila posebno živahna razprava o organizacijskih vprašanjih v društvih, predvsem pa razprava o gojitvi raznih športnih panog v društvih »Partizan« (smučanje, odbojka, atletika, košarka, nogomet itd.) Prišli so do zaključka, da je pravilno pojmovanje enotnosti vodstev in vaditeljskih zborov v društvih edina možna razvojna pot »Partizana«, tako glede množičnosti, kakor tudi za razširitev vseh ostalih športnih panog, za katere ima članstvo v posameznih društvih možnosti in veselje.

Na posvetu je prišlo ponovno do izraza pomanjkanje vaditeljev in vodnikov za

redno in tudi za posebno vadbo, kljub temu, da je bila v zadnjih letih izvedenih vrsta raznih tečajev, v katere pa društva, predvsem po svoji krivdi, niso v dovoljni meri in načrtno pošiljala tečajnikov.

Posvet je lahko z zadovoljstvom ugotovil lepe uspehe in izvedbo programa organizacije »Partizan« na Gorenjskem v jubilejnem — 10. letu svobode. V vseh raznovrstnih društvenih, meddruštvenih, okrajnih in republiških prireditvah, tekmah, nastopih, akademijah, proslavah, na Pokrajinskem zletu v Kopru itd. je nastopilo ali sodelovalo preko 15 tisoč članov in pripadnikov gorenjskih društev »Partizan«. Zato na letošnjih občnih zborih, s katerimi so že v društvih začeli (prvi so imeli občni zbor Jeseničani), ne bo težko podati društvom, kakor okrajnim zvezam obracun svojega uspešnega dela.

Predsedniki in tajniki so se na tem posvetu pogovorili še o nekaterih organizacijsko in gospodarsko - finančnih vprašanjih, načelnice in načelniki pa so razpravljali o programu dela za leto 1956 in spremembi prostih vaj za okrajni zlet gorenjskih društev »Partizan«, ki bo v začetku meseca junija 1956 v Kranju.

Udeleženci posveta so odšli z dobrimi vtisi iz zbornice in ponesli s seboj vrsto izmenjanih mišljenj, ki jih bodo lahko s pridom uporabili pri svojem vsakdanjem delu v društvih z našo mladino.

—in—

„IZOLIRKA“ Ljubljana-Moste sprejme za obrat J sen'ce strojnega tehnika

Pisne ponudbe pošljite na tajništvo podjetja.

Od 8. do 15. januarja v letu 1956 bo na Gorenjskem

„Mala zimska olimpijada“

Kranjski športniki in večina kranjskih družbenih in političnih organizacij se že z veliko vnemo pripravljajo na »Zlet gorenjskih smučarjev«, ki ga bomo to pot lahko imenovali »Mala zimska olimpijada«, saj se ga bodo udeležili številni predstavniki ostalih držav, ki bodo na poti na zimsko športno olimpiado, ki bo nekaj dni za tem v Italiji. Prireditelj »Zleta gorenjskih smučarjev« bo to pot SD »Triglav« iz Kranja, čeprav bo

Prodaj večjo količino drobnega krompirja in korenja. — Lončar Milan, Breg 6, p. Križe.

Prodaj dobro pašno kravo 7 mesecev brejo. — Roblek Franc, Bašelj, p. Preddvor.

Prodaj večjo količino jedilne repe in jabolk. Naslov v upravi lista.

Prodaj plemenskega vola - delovnega, nad 500 kg težkega. Olševk 11, p. Senčur.

Službo dobita takoj 2 tehniška lesne stroke z nekaj let prakse. Stanovanje in hrana zagotovljena. Pomudbe na oglasni oddelk »Glasu Gorenjske«, Kranj pod šifro »Fizikulturnik zaželjen«.

Sprejem sestanovalec. — Kranj, Zlato polje 10.

Prodaj železna vrata pri-

merna za skladišča. Velikost 160 krat 280. — Blaznik Franc, Železniki 127.

Kupim dobro ohranjen ženski šivalni stroj z okroglim čolnikom. — Bitenc Marija, Breg, p. Križe.

Najdena moška zapesna ura na Jezerski cesti v Kranju se dobi v slašičarski delavnici Kranj.

Zadružna mlekarina obzračja vse proizvajalce mleka, da je odkupna cena od 1. decembra za 3,2% maščobe 23 dinarjev.

Grosistično trgovsko podjetje »Zivila« Kranj, obvešča cenjene odjemalce da bo vršilo letni popis blaga v svojih skladiščih v Kranju in na Bledu od 29. decembra popoldan do vključno 31. decembra 1955. Skladišča bodo prenehala iz-

dajati blago 29. decembra 1955 popoldan.

Popis embalaže se bo vršil 3. januarja 1956 ter se ta dan ista ne bo sprejemala.

Trg. podjetje OZZ Kranj sprejme takoj nameščniko(ca) za delovno mesto administratorja. Prednost ima mlajša moč z vsaj dvoletno prakso.

Prodaj dva štedilnika, 1 emajliran, 1 navaden. — Primskovo 64.

Prodaj dobro ohranjeno stensko uro in železen štedilnik. — Brunskole, Kranj, Zlato polje 27, bloki.

Hišo štiristanovansko s prostorom za prezidavo na lepem kraju Javornika, ugodno za podjetje, prodaj. Naslov v upravi lista.

Iščem kakršnokoli službo. — Naslov v upravi lista.

Kino

Kino »Storžič« Kranj: 23. do 25. decembra ameriški barvni film »Beau Brummell«, predstave v petek in soboto ob 16., 18. in 20. uri, v nedeljo ob 14., 16., 18. in 20. uri. V soboto ob 22. uri ameriški barvni film »Niagara«. V nedeljo ob 8. uri ameriški barvni film »Kapetan Coratio« v glavni vlogi Gregor Peck, ob 10. uri angleški barvni film »Romeo in Julija«, ob 22. uri premiera ameriškega barvnega filma »Gypsy — Črni konj«.

Kino »Svoboda« Stražišče: 24. in 25. decembra angleški barvni film »Romeo in Julija«, v soboto ob 17.30 in 20. uri, v nedeljo ob 14.30, 17. in 19.30 uri, brez tednika. 26. decembra ameriški barvni film »Levi Brummell« ob 17. in 19. uri, zadnjikrat. 27. decembra premiera ameriškega barvnega filma »Črni konj«. Predstave ob 17. in 19. uri.

Kino Naklo predvaja 24. in 25. dec. francoski film »Pastoralna simfonija«. Dne 28. in 29. dec. ameriški barvni film »Rdeče nebo nad Montano«. Predstave v sredo, četrtek in soboto ob 19. uri v nedeljo ob 16. in 19. uri.

Kino »Sora« Skofja Loka — predvaja od 23. do 25. decembra ameriški film »Ženske prihajajo«. Od 30. decembra 1955 do 1. januarja 1956 »Neron in Mesalina«.

Kino »Krvave« Cerklje — predvaja od 24. do 25. decembra ameriški film »Sestrična

Rahela«. V glavni vlogi Olivia de Havilland in Richard Burton. Od 31. decembra 1955 do 1. januarja 1956 ameriški film »Vrni se mala Sheba«. Predstave v soboto ob 20. uri, v nedeljo ob 15. in 19. uri.

Kino »Radio« Jesenice — predvaja od 24. do 27. decembra ameriški barvni film »Na gladki površini«. Od 28. do 30. decembra švedski film »Kradljivci ljubezni«. Predstave ob delavnikih ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. V nedeljo 25. decembra ob 10. uri matineja jugoslovanskega filma »Barba Zvane«.

Kino »Plavž« Ježenice — predvaja 24., 25. in 27. decembra švedski film »Kradljivci ljubezni«. 30. decembra ameriški barvni film »Na gladki površini«. Predstave ob delavnikih ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. V nedeljo ob 10.30 matineja jugoslovanskega filma »Barba Zvane«.

Kino Koroška Bela predvaja 24. in 25. decembra ameriški barvni film »Na gladki površini«. Predstave ob delavnikih ob 19. uri, v nedeljo ob 17. in 19. uri. V nedeljo ob 15. uri matineja jugoslovanskega filma »Barba Zvane«.

NOVOLETNA JELKA

DEDEK MRAZ PRIHAJA

Dedek Mraz pride s svojim spremstvom v Kranj dne 28. decembra ob 17.30 uri pred Sindikalni dom, kjer bo obiskal pravljico vas in otroški sejem. Hkrati pa vabi na sledeče prireditve:

PRESEKNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Torek, dne 27. decembra 1955 ob 16. uri: pravljica igra »Janko in Metka«.
Sreda, dne 28. decembra 1955 ob 16. uri: pravljica igra »Janko in Metka«.
Četrtek, dne 29. decembra 1955 ob 16. uri: pravljica igra »Janko in Metka«.
Petek, dne 30. decembra 1955 ob 16. uri: pravljica igra »Janko in Metka«.
Sobota, dne 31. decembra 1955 ob 16. uri: pravljica igra »Janko in Metka«.
Nedelja, dne 1. januarja 1956 ob 16. uri: pravljica igra »Janko in Metka«.
Ponedeljek, dne 2. januarja 1956 ob 16. uri: pravljica igra »Janko in Metka«.

DPD »SVOBODA« KRANJ

(Zgornja dvorana Sindikalnega doma — Kranj)
Sreda, dne 28. decembra 1955 ob 15.30 uri: »Dve Marički«.
Četrtek, dne 29. decembra 1955 ob 16. uri: »Dve Marički«.
Petek, dne 30. decembra 1955 ob 16. uri: »Dve Marički«.
LUTKOVNO GLEDALIŠČE PRIMSKOVO (Zadružni dom)
Četrtek, dne 29. dec. 1955 ob 15. in 16.30 uri: »Bahač«.
Nedelja, dne 1. jan. 1956 ob 14. in 16. uri: »Palčki«.

KINO »STORŽIČ« KRANJ

Četrtek, dne 29. decembra 1955 ob 9. in 14. uri: »Sinji galeb«.
Petek, dne 30. dec. 1955 ob 9. in 14. uri: »Dolina bobrov« in »Pol orala zemlje«.
Sobota, dne 31. decembra 1955 ob 9. in 14. uri: »Bamby«.
Ponedeljek, dne 2. jan. 1956 ob 8.30 uri: »Bagdaski tatič«.
Torek, dne 3. jan. 1956 ob 8.30 uri: »Veselo in brez skrbi«.
Četrtek, dne 5. januarja 1956 ob 9. in 14. uri: »Bagdaski roža«.

KINO »SVOBODA« STRAŽIŠČE

Četrtek, dne 29. decembra 1955 ob 15. uri: »Sinji galeb«.
Petek, dne 30. decembra 1955 ob 15. uri: »Dolina bobrov« in »Pol orala zemlje«.
Sobota, dne 31. decembra 1955 ob 15. uri: »Bamby«.
Ponedeljek, dne 2. jan. 1956 ob 9.30 uri: »Bagdaski tatič«.
Torek, dne 3. jan. 1956 ob 9.30 uri: »Veselo in brez skrbi«.
Četrtek, dne 5. januarja 1956 ob 15. uri: »Bagdaski roža«.
Cene vstopnicam za vse prireditve so znižane!

DEDEK MRAZ BO RAZVESELIL OTROKE TUDI V SLEDEČIH KRAJIH

Sreda, dne 28. decembra 1955 DOM »SVOBODE« — STRAŽIŠČE (ob 16. uri).
Četrtek, dne 29. decembra 1955 ob 16. uri v Predosljah.
Četrtek, dne 29. decembra 1955 ob 17. uri v Naklem.
Petek, dne 30. decembra 1955 ob 16. uri v Zadružnem domu na Primskovem.
Dedek Mraz se bo poslovil od vseh otrok v petek, dne 30. decembra 1955 ob 17. uri pred Sindikalnim domom.

Društvo prijateljev mladine Kranj

NEPRAVILNO

Ker zasledujem naše športno življenje iz amaterskih pobud, sem dostikrat že slišal o raznih nesoglasjih med posameznimi klubi sorodne ali različnih športnih panog, ki izvirajo ponekod iz predvojnih dni in »tradicij«, pa tudi o takih, ki so novejšega datuma. Slišal sem tudi o medsebojnih nesoglasjih posameznih športnih forumov, o njih odnosih do višjih organov — zvez itd.

Čeprav je treba o teh nesoglasjih in nepravilnih odnosih razpravljati, ker taki odnosi pametnemu razvoju športa pri nas samo škodujejo, tega niti ne bi omenjal, še zlasti ne v tej obliki, če...

...če ne bi pred dnevi prisostvoval ustanovnemu občnemu zboru »Smučarskega kluba Bohinje«.

V imenu Gorenjske smučarske podzveze je prisostvoval temu zboru tudi (ov. Vovk. Kljub toplim in vzpodbudnim besedam, ki jih je izrekal bohinskim smučarjem, se v celoti ne bi strinjal z njegovim izvajanjem.

Ne bi se spuščal v podrobnejšo razpravo o odnosih, konkretno med Gorenjsko smučarsko podzvezo, Zvezo športov Slovenije ter Smučarsko zvezo Jugoslavije, ker teh odnosov dobro ne poznam. Da pa ti odnosi niso taki, kot bi morali biti, je bilo razvidno že iz samih besed tovariša Vovka:

»Tovariši, poudarjam, da je politika Smučarske zveze Jugoslavije v tem, da organizira državna smučarska prvenstva v vseh mogočih krajih države, nepravilna. Prav je, da se državna prvenstva, vsaj nekatere, organizirajo na Gorenjskem, ki je zi-

belka smučarskega športa. To je naša zahteva, ker sicer bomo odpovedali udeležbo gorenjskih smučarskih klubov na teh prvenstvih, predvsem zaradi finančnih težav...!

Naša podzveza je letos v težkem finančnem položaju, vendar bomo z našo gorenjsko trmo organizirali tudi letos gorenjsko »smučarsko olimpijado...«

Kljub temu, da je smučanje najbolj razvito v naši republiki, še posebno na Gorenjskem, se mi zdi, da je prav, da se državna prvenstva prirejajo v različnih krajih, že zaradi propagande smučanja tam, kjer ta šport nima toliko ljubiteljev kot pri nas. Besede o odpovedi udeležbe gorenjskih smučarskih klubov na teh prvenstvih, zaradi finančnih ovir, pa so izzvenele nekoliko neresno, da ne rečem tudi nedemokratsko.

Prvič. Vsak klub lahko sam odloča, ali se bo udeležil nekega prvenstva ali ne. Druzič. Opozicija Gorenjske smučarske podzveze v navedenem primeru li samo škodovala razvoju tega športa in bi samo vnesla v medsebojne odnose zvez in klubov nemogoče, če že ne sovražno vzdušje.

In slednjič: trma, če je, da se tako izrazim, konstruktivna, le na mestu. Če je pa v negativnem smislu klubovalna, lahko samo škoduje.

Teh nekaj vrstic je napisanih z željo, da se nekateri pojmi o medsebojnih odnosih nekoliko razbistrijo. Te besede imajo tudi željo krepitev med našimi športnimi organizacijami in klubi take odnose, ki bodo koristili razvoju športa, ne le na Gorenjskem, temveč v vsej državi. I. AUSEC

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 radijski dnevnik in 22. uri. Oddaja »Želili ste — poslušajte« ob nedeljah ob 14.00 ob delavnikih pa ob 14.35 uri. Kmetijski nasveti in Kmetijska univerza vsak delavnik ob 12.30.

15.30 Še pomnite tovariši?... — Milan Podobnik: Z leti se odkrije vse.
15.45 Partizanske pesmi.
16.00 Zdravstveni nasveti.
18.00 Radijska univerza — Slavko Faust: O meteoritih.
20.00 Kulturni pregled.

TOREK, 27. DECEMBRA

8.00 O športu in športnikih.
9.00 Otroška predstava: Peter Pan (radijska priredba Mateja Rodeta).
10.00 Družinski pogovori.
11.15 Oddaja za Beneške Slovence.
12.00 Pogovor s poslušalci.
13.30 Pol ure za našo vas.
16.00 Po naši lepi deželi — Dušan Kralj: Jeseniška noč med slovenskimi polharji.
21.00 Kulturni razgledi.

11.45 Cicibanom — dober dan! (Pred praznikom novoletne jelke).
12.40 Dva prizora iz opere Jenufa skladatelj Leaša Jancačka.
14.20 Pionirski kotichek.
15.30 Utrinki iz literature — Božena Njemcova: Babica I.

18.00 Zunanje-politični feljton: Bližnji vzhod v luči mednarodnih odnosov.
18.00 Športni tednik.
20.00 Tedenski notranje politični pregled.
20.10 Venček domačih pesmi in napevov.
20.30 Radijska igra — Vladimir Nazor: Boškarina.

SREDA, 28. DECEMBRA

11.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Franjo Vouk: Lisica zvitorepka.
12.40 Koncertni valčki.
13.30 Zbori, ansambli in solisti izvajajo slovenske narodne pesmi.
13.55 Radijska šola za višjo stopnjo — Dušan Radovič: Ladja »Maščevanje«.

11.45 Cicibanom — dober dan! (L. Kovačič: Dedek Mraz in možje iz dima).
15.30 V pesmi in plesu po Jugoslaviji.
15.30 Utrinki iz literature — Božena Njemcova: Babica II.
15.45 Pojo mladi pevci iz Jevnice.
16.00 Družinski pogovori.
18.00 Iz naših kolektivov.
18.35 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
20.00 Georges Bizet: Lovci bisserov, opera v 3 dejanjih.

ČETRTEK, 29. DECEMBRA

7.10 Melodije za dobro razpoloženje — sodeluje kvartet Kampič.
11.45 Zima srebrna, zdrava nam, zdrava! (pesmice o zimi, snegu in Dedku Mrazu).
12.40 Moški zbor France Prešeren iz Kranja p. v. Petra Liparja poje umetne pesmi.
14.25 Ljudsko-prosvetni obzornik.
16.00 Gospodinjinski omnibus.
16.10 Glasbene uganke.
18.35 Radijska univerza — Iva Munda: O algah.
20.00 Mladinska oddaja.
20.20 Četrtno večer domačih pesmi in napevov.

PETEK, 30. DECEMBRA

7.10 Igra flautist Persi Albanc s svojim ansambлом.
11.45 Cicibanom — dober dan! (L. Kovačič: Dedek Mraz in možje iz dima).

13.30 Iz domačih oper.
14.25 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
15.30 Utrinki iz literature — Fran Milčinski: Nazori Mlade Brede.
16.00 Modni kotichek.
18.00 Ljudje med seboj.
18.15 Pred mikrofonom so Veseli godci in Štirje fantje.
20.00 Tedenski zunanje-politični pregled.
21.00 Mednarodna radijska univerza — a) Velike industrije — Alard: Novi tehnični postopki v jeklarstvu — b) Carlos: Bioelektrognoza.

SOBOTA, 31. DECEMBRA

11.15 »Polka je zkazana...« (pester spored slovenskih narodnih).
11.45 Pojte z nami, otroci pesmico »Na gozdni stezici«.
13.30 Novoletne čestitke.
15.15 Cingljajte, sani dedka Mraza! (pionirjem in cicibanom za novoletno jelko).
18.00 Šport v letu 1955.
20.00 Veseli večer.
20.20 Plešite, pojte in smejte se z nami (pester silvesterski spored).
24.00 Novoletni pozdrav predsednika republike maršala Tita.
24.10 Z dobro voljo v Novo leto.

V MILANU NI ČUDEŽA

Popolnoma navaden dan - navadnega sprehajalca

Italija - dežela pesmi, lepih žena in ljubezni; Italija - dežela brezposelnosti, revščine in prostitucije; Italija - obljubljeni dežela, v kateri sta pešca izrinili Vespa in avto. Skozi možgane mi je stopala vrsta takih in podobnih ocen o tej mediteranski deželi. Slišal sem jih od dobrih, prav dobrih in odličnih poznavalcev italijanskih razmer. In če so mi to povedali poznavalci, potem jim je treba verjeti, zakaj če ne bi poznali razmer, ne bi uživali renomeja poznavalcev. Saj so na svojih službenih potovanjih spoznali bistvo Italije, nje nočne lokale, »donne Laure«, vino »chianti« in »pasta asiuto«, ki je pa seveda niso jedli, ker je najskromnejša in najcenejša jed Italije.

Polnega dvomov in pričakovanj me je peljal vlak čez »sveto« reko Piave, mimo beneških lagun do mesta, v katerem so pred več kot desetimi leti italijanski patrioti v naletu dolgo zadrževanega gneva, obesili za noge zemeljske ostanke zadnjega rimskega boga in ustanovitelja »socialne republike Salo« (čigar religijo marsikdo v Italiji še danes, ne samo na skrivaj, ampak tudi javno izpoveduje), in njegove ljubice.

Milan me je pričakal v sivem jesenskem jutru. Zgodnja ura še ni privabila na ulice tisočih okusno oblečenih ljudi, hitečih skozi mestni vrvež za dnevnimi opravili. Tudi se ni bilo na ulicah beračev s kravatami okrog vratu (v Milanu nosijo kravate tudi berači), med katerimi so nekateri tako podjetni, da zaslужijo več kot srednješolski profesorji!

KAVURJEVA PLOŠČA

Velike, neizumetnične stavbe tega nenavadno čistega milijonskega mesta so nemo zrla na številne visoke bulvarje in komaj prebujajoče se velemestno življenje. Napis na poslopju železniške postaje »V letu gospodovem 1931« prav sramežljivo skriva pod seboj sledove črk, ki so nekdanj zmagoslavno označevale leto fašistične ere, v kateri je bil zgrajen ta monument režima - pompozna, hladna, brez prijaznosti in intimnosti.

Razen simpatičnih severnjakov, prebivalcev italijan. gospodarske metropole, katerim so povsem tuji sovinstični izliv njihovih tržaskih sonarodniakov, sem šel obiskat tudi njih prednike na milansko

pokopališče. Krivica, o kateri živi Italijani pripovedujejo s trpkostjo, - socialna krivica - tudi mrtvim ni prizanesla. Razdelila jih je v dve kategoriji: v zaslužne, to so tisti, ki si lahko postavijo bahahe nagrobne spomenike, ali pa tisti, ki se jih je mestna občina usmilila s skromno ploščo v panteonu velikih mož (Cavour, Mazzini itd.) in - v nezaslužne. Le-ti so tisti, ki si zadnje prebivališče lahko okrasijo le z ubogim križem ali nagrobnim znamenjem. Njim je ob drugih milanskih znamenitostih dodeljen dokaj pičel prostor, ne po razsežnosti zemljišča, marveč po publiciteti v ilustriranih milanskih vodičih. In ker je ura 24.00 ura duhov in prekućin in ker bi kak revolucionarni prevratni duh, ki mu za življenja ni bilo dano uresničiti svojih ambicij in ekspropriirati proizvodnih sredstev, utegnil ekspropriirati vsaj grobnico svojega izkoriščevalca, je mestna občina o be pokopališču postavila v dve različni mestni četrti, precej kilometrov narazen.

VERJAMETE? - 100 LIR. PROSIM!

Sel sem si ogledat tudi čudež v Milanu, pa ne tistega De Sichinega. Zanj bi moral plačati celih 300 lir, če bi slučajno naletel nanj v kakem predmestnem kinu. Ta, ki sem si ga ogledal, pa stane samo 150 lir. To je znana slika (tempere) velikega florentinca Leonarda da Vincija v cerkvi Santa Maria delle Grazie. Čim bolj pozorno sem opazoval izbledele obraz Kristusa, tem bolj se mi je zdelo, da izza mize začudeno strmi na kopico tujih turistov in na njih

Poštenost še ni izumrla

67-letni Emilio Benassenti je v ubožnici, torej je razumljivo, da njegov finančni položaj ni nič kaj rožnat. Tem bolj presenetljivo je zato, kar je stari možakar storil, ko je nepričakovano prišla v njegove roke velika vsota denarja. Nekaj lir si je Emilio zaslužil kot priložnostni delavec v Teatro Nuovo v Milanu. Ker pa so se začele v gledališču počitnice in je odpadel še ta skromni zaslužek, se je namenil, da bo preromal peš iz Milana v Rim. Ko je bil že

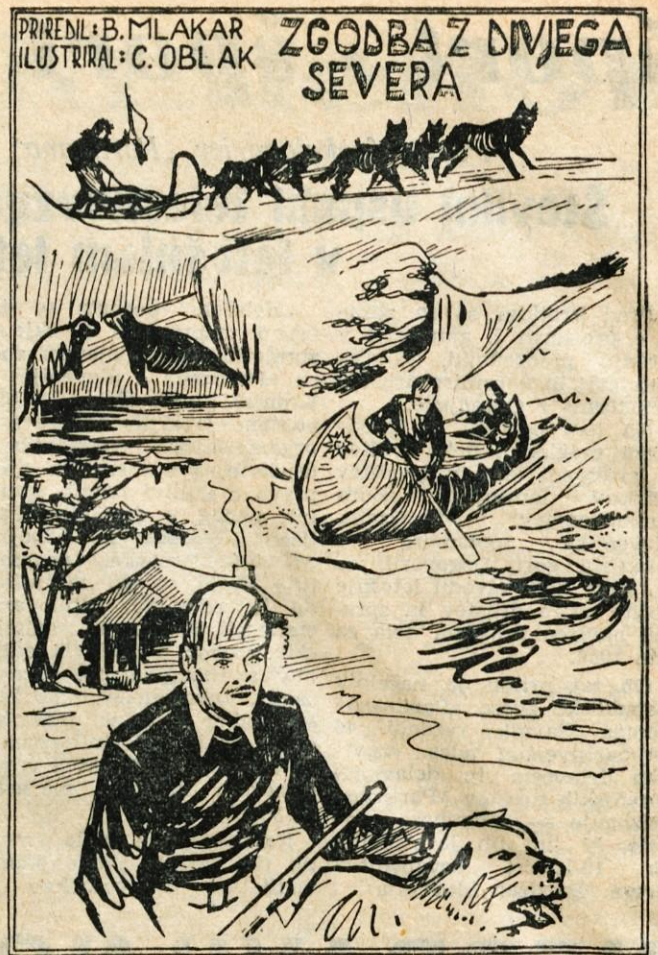
fotografske škatle. Pred petsto leti je gotovo bolj veselo, živahneje in odločneje gledal častitljive menihe, ki so se iz dneva v dan veselili in gostili v samostanski jedilnici s pridelki svojih podložnikov. Obraz se mu je zresnil šele nad Napoleonovimi huzarji, ki so gostišče menihov spremenili v gostišče svojih konj. Oprostimo konjem, da so ležali pod mizo, s katere je Jezus s svojimi učenci zaužival svojo zadnjo večerjo. Do dobra so se prepotili, preden so čez alpske prelaze in padsko nižino na svojih vozovih in lafetah privlekli ne-le topove in strelivo in opremo in zaboje z medaljami, marveč tudi ideje francoske revolucije.

Sicer slike same ne štejejo za čudež, pa tudi rok, ki so jo narisale, ne za čudežne, pač pa dogodek v zvezi z njo. Leta 1943 so zavezniške bombe zrušile streho in dva vzdolžna zida zgradbe, v kateri je slika, ostala sta le bočna zidova z Leonardovima slikama. Iz tega naključja so danes gostobesedni vodiči napravili celo legendo o božjem čudežu, nič manjšem od tistih v Lourdesu. Mnogi obiskovalci verjamejo, da je bil res čudež, in če so hudo verni, dajo vodiču za zgodovinsko - umetniško - religiozno razlago še dodatno dokazilo svoje vernosti - od 100 do 200 lir. Hvala lepa, milostiva! Izvolite spet! Sem splošno priznana najboljši vodič v Milanu.

Največji spomenik gotike - katedrala Duomo - je s svojim arhitektonsko skladnim trogom, polnim golobov, nedvomno najlepši del starega Milana. Od nje prideš do stav-

be s kaj neimenitnim pročeljem, toda z zelo lepo, veliko in aktistično notranjostjo. To je svetovnoznana opera Scala, ki stoji na enako imenovanem trgu. Oba trga sta povezana s tako imenovano »galerijo« ki so jo Milančani sezidali v čast in zahvalo Viktorju Emanuelu II. zedinitelju. Galerija je središnja točka mesta in njegovega življenja. Ob vsaki uri, podnevi in ponoči, ljudje vseh slojev postopajo ali hitijo po njenih navskrižnih hodnikih. In kot se v skrbno negovanem parku šopirijo pavji z raskošnim perjem, tako se po milanski galeriji sprehajajo varuhi državnega reda - karabinerji - v svojih črnih paradnih uniformah, s sabljami ob boku in Napoleonovimi klobuki na glavi. Ob njih pa po svoji stari strugi teče življenje samo in vali s seboj vse, kar se ni moglo upreti njegovemu toku.

M. KOZMAN

Rešitev nagradne križanke „29. november“

Vodoravno: 1. 73 in 128. ob Dnevu republike vsem delovnim ljudem iskrene čestitke; 16. kadeti; 17. žebelj; 18. OM; 20. Jera; 21. gro; 23. Asta; 24. Po; 25. lep; 27. me; 28. urite; 30. EE; 31. Tot; 32. otok; 34. Nero; 36. imun; 38. Sora; 39. atek; 41. Kobarid; 43. dera; 45. osat; 47. šakal; 48. kočje; 50. rek; 52. Don; 54. rum; 55. Pak (opozarjamo vse reševalce, da smo pri 55. vodoravno

in 43. navpično upoštevali napako, ki je ostala v križanki. Vodoravno bi moralo biti Pag, ker pa je navpično pravilna rešitev dok (ali obratno), je križanka v tem primeru bila pravilno rešena); 56. kor; 58. en; 60. las; 62. PAZ; 64. ma; 65. nogometaš; 69. obrekujej; 72. ave; 74. ona; 75. Pino; 77. očak; 78. atej; 79. Obir; 80. et; 81. do; 83. aj; 85. in; 86. ob; 87. T(one) S(eliškar); 88. tolovaj; 91. zid; 93. astenik; 95. ojen; 96. Banat; 98. mera; 99. Eden; 100. novinar; 102. pola; 104. klek; 105. pero; 106. Iran; 108. nota; 110. ran; 111. ma; 112. arena; 114. OT; 116. S(omšek) M(artin); 94. nalog; 96. bora; 97. tara; 99. Elan; 100. ne; 101. ra; 103. atom; 104. krog; 105. patos; 107. notes; 109. astme; 111. muki; 113. etan; 115. Trst; 118. Rom; 119. Ark; 121. ure; 122. tli; 124. pe; 125. ar; 126. ČČ; 127. 8. pari; 9. BZ; 10. Lea; 11. OT.

Ibsen; 12. Kete; 13. Ela; 14. V(eselinovič) J(anko), 15. e-nota; 19. Meta; 21. grobar; 22. otiram; 24. pora; 26. potok; 28. Uroš; 29. Emil; 31. torek; 33. kes; 35. E(dbin) K(ristan); 37. ud; 38. seč; 40. kad; 42. akut; 43. dok; 44. prenapeti; 46. Toledo; 48. kapelj; 49. kramarski; 51. enovito; 53. natečaj; 55. parmena; 57. omeniti; 59. po; 61. Salaj; 62. zbiti; 63. tu; 66. gen; 67. MM; 68. šok; 69. ona; 70. K(ersnik); J(anko); 71. Job; 76. odojek; 79. Obsron; 82. oven; 84. čini; 86. otep; 89. loden; 90. an; 91. zavora; 92. Danina; 93a. ma; 112. arena; 114. OT; 116. S(omšek) M(artin); 94. nalog; 96. bora; 97. tara; 99. Elan; 100. ne; 101. ra; 103. atom; 104. krog; 105. patos; 107. notes; 109. astme; 111. muki; 113. etan; 115. Trst; 118. Rom; 119. Ark; 121. ure; 122. tli; 124. pe; 125. ar; 126. ČČ; 127. 8. pari; 9. BZ; 10. Lea; 11. OT.

Drobni nasveti

Limone se ohranijo dalje časa sveže, ako jih položimo v suho žaganje.

Da poškrbljeno perilo lažje zlikaj, moraj škrobu dodati nekaj kapljic glicerina. Glicerin prepreči, da se likalnik ne prijemlje in se perilo da lepo likati.

Če vas boli grlo: v četrt litra prekuhanе vode raztopite 5 g karkasa v prahu in temu dodajte 30 g medu. S to raztopino izperite grlo petkrat na dan. Otroci naj za izpiranje grla uporabljajo sledečo mešanico: veliko žlico medu raztopite v četrt litra vrele vode in to tekočino lahko otroci brez skrbi popijejo.

Srečni dobitniki križanke

1. nagrada - Fajon Rudolf, Titov trg 2, Kranj - 2000 din.
2. nagrada - Ignac Cuderman, Titov trg 24, Kranj - 1000 dinarjev. 3. do 7. nagrada, celoletna naročnina »Glasu Gorenjske« so dobili: Francka Nahtigal, Kranj, Savska cesta 1-IV, Kranj; Skufca Nuša, Koroška 19, Kranj; Marija Ko-

vač, Tavčarjeva 34, Kranj; Andrej Perne, Kranj, Titov trg 11; Janez Debeljak, »Iskra«, Kranj.
8.-10. nagrada po 500 din so prejeli: Marjan Tičar, Jenkova 8, Kranj; Anton Koželj, Zlato polje 18, Kranj in Dora Oražem, Britof 58, Kranj.

— Kmalu bomo tam, — pravi komandant. V glasu mu trepetja izčrpanost.

Kmalu, kmalu, kmalu... partizanska tolažba v težkih dneh. Kmalu, kmalu, kmalu bo svoboda... Ze četrto leto kmalu, kmalu, kmalu... Daljave do cilja se ne merijo na ure. Merijo se na kmalu, kmalu, kmalu... Vse je kmalu. In kmalu je tudi prehodno partizansko taborišče, kjer je hrana, kjer bodo utešili glad, kjer bodo odložili svojo oslabelost in postali zopet močni. Kmalu, kmalu, kmalu... To besedo zna izgovarjati tudi John in pozna tudi njen partizanski pomen. Kmalu so dolge ure do cilja, kmalu so strme strmine do vrha, kmalu so kilometri visokih gorskih planot in kmalu je vse. Se partizansko hrepenenje po svobodi, miru, dolgoletno hrepenenje, je najtočneje izraženo v besedici kmalu, ali določneje v zvezi s svobodo »še dva meseca«. In doslej je teh »dveh mesecev« preteklo že enoindvajsetkrat po »dva meseca«, odkar so šli prvi v gozdove. »Kmalu« in »dva meseca« partizanska sinonima za hrepenenje po svobodi, a »kmalu« sinonim za vse, kar si je partizan v tem trenutku želel. In v tem trenutku si je ta šestorica želela hrane v prehodnem partizanskem taborišču.

Kmalu, kmalu, kmalu... Končno!
Zdaj se je »kmalu« umaknil določnejšemu stavku. Komandant je rekel:

— Se sto metrov.
Noge so hitreje puščale drevje za seboj. Kri je vselej zakrožila po žilah.

Komandant, ki je šel prvi, je obstal kakor okamenel. In prav tako so okameneli tudi drugi. Prehodno partizansko taborišče je bilo razdejano. Sledovi razdejavanja niso bili stari. Morda teden. Morda le nekaj dni.

Vprašujoči pogledi so se uprli v komandanta. Odmaknil je oči.

— Torej je bila hajka tudi na Možaklji, — je rekel.
Brez besed so počivali.
Ne dolgo.

Nadaljevali so pot.

Do Radovne je bilo še nekaj ur. Če so jih prehodili že toliko, bodo še teh nekaj. Upanje je zopet vzplapolalo.

V snegu so se še poznali sledovi zadnje hajke. Bil je izhoben in odstisnjene stopinje so imele podkvice na petah, podkvice, s katerimi so bili podkovanani nemški čevlji.

Hodili so in zopet je tlelo v njih kmalu, kmalu, kmalu... Da bi imeli vsaj cigareto. Vsa dim bi utešil glad. Ves tobak, ki sta ga prinesla Marjan in Rudi, pa so pokadili že včeraj. Ni ga bilo veliko. Komaj za pet cigaret. Tako ga je dobil vsak za eno, ker John ni kadil.

Vedno bolj jih je mrazilo. Tudi žigalice niso imele več, da bi zakurili ogenj, se ogreli in si skuhal čaj iz smrečja. Tako pa je roka segla včasih po smrekovih vejicah, jih odtrgala in usta so jih žvečila. Grenkokisli sok pa ni mogel kaj prida zaleči.

Edino upanje je bila Radovna in v Radovni dobri ljudje, ki jim bodo dali jesti. Potem bo šlo lažje. Vzpel se bodo na Pokljuko in potem bodo kmalu že Gorjuše. (Kdo ve, koliko ur je zopet tisti kmalu?)

Komandant se je zdrnil in napravil korak nazaj. Vsi so obstali. Levo kraj poti je ležalo truplo. Mrličev obraz je bil pokrit s smrekovimi vejami in videli so le roke, kakor da so pravkar spustile puško.

Odgrnili so veje. Mlad obraz jih je pogledal z ugaslimi očmi. Bil je partizanski kurir. Mnoge je tako srečala smrt na njihovi vsakdanji poti. Kroga mu je prebila glavo tik nad levim očesom. Na nogah je imel še čevlje. Toda tako raztrgane, da jih tisti, ki so ga ubili, niso niti sezuli. Zato ga je Marjan, ki je bil brez čevljev. Razvezal je cunje, s katerimi je imel ovite noge, in si obul čevlje mrtvega kurirja. Bili so preveliki in raztrgani. Povezal jih je z žico. Lažje je hodil v njih kakor v cunjah.

Mrtvega partizana so pokrili zopet z vejami in nanj nanosili dračja. Niso imeli orodja, da bi ga pokopali. V Radovni bodo povedali ljudem. Ti bodo prišli ponj in izkopali zanj grob in ga zaznamovali, da se bo takrat, ko bo svoboda, vrnili s partizani v dolino tudi on.

Pot se je začela spuščati navzdol. Snega je bilo vedno manj in končno se je pokazala kopna zemlja. Koraki so zapeli po njej.

Komandant je obrnil glavo in mimogrede rekel: — Za onim ovinkom bomo zagledali že Radovno! — Njegov obraz je sijal in toliko, da ni zavriskal.

Stekel je in tudi drugi so se hitreje pomaknili za njim. V njih je vzplamtelo zopet kmalu, kmalu, kmalu...

Ze takrat, ko so šli na Koroško, so se ustavili v Radovni. Ljudje so jim postregli in Rudiju je dala Selanova Marica šopek. Pripel, si ga je za titovko. In zdaj bo kmalu zagledal vas, ograjeno z lesenimi plotovi in s hišami z okni, na katerih so cveteli takrat nageljni in pelargonije. Srečal se bo z Marico, tistim ljubkim temnolasim dekletom z rdečim trakom v laseh. Takrat, preden so šli na Koroško, so zaplesali ob harmoniki in Rudi je plesal z njo, z Marico in ji obljubil, da jo bo obiskal. Če ne prej, takrat prav gotovo, ko bo svoboda. In naneslo je, da jo bo srečal in pozdravil danes. Zato ni čutil od ozebline oteklih nog in je stekel za komandantom. Rdečica mu je zalila obraz, rdečica zaradi pričakovanega srečanja.

Tekel je in ob komandantu obstal. Obstrel. Rdečica mu je splahnela z lic in postal je mrličov bled. Opočkel se je. Padel bi, da se ni naslonil na drevo. V dolini pod njim so zazijale ožgane škrbaste ruševine.

— Moj bog, — se mu je izvilo iz prsi. — Kdaj so požgali Radovno?

Nihče ni vedel, kdaj. Vesti s te strani niso prejeli že več kakor dva meseca. Niso vedeli, da so jo Nemci požgali 20. septembra letos. Obkolili so vas, vdrli vanjo, postrelili vse, ki so jih našli, od dojenčkov do starcev. Nekateri so samo ranili in miso bili niti mrtvi, ko so nad njimi zažgali streho. Zgoreli so, kakor so zgoreli nageljni in pelargonije. In med njimi je zgorela tudi Selanova Marica, o kateri je Rudi maloprej tako veselo mislil.

John je z grozo v očeh gledal na ruševine. In tudi drugi so strmeli. Ob njih so umrle vse svetle misli na srečanje z dobrimi ljudmi. Pozabili so celo, da je pokopano sedaj poslednje upanje na hrano. Nanjo ni nihče več mislil. Kakor žalostni in obupani pogrebi so se spustili v dolino in šli skozi vas ter se niso zmenili za krogle, ki so zasikale nad njihovimi glavami. Šli so, oddaljeni drug od drugega po pet metrov, čeprav jim tega ni nihče ukazal. Podzavestno so se sami razmaknili. A niti eden se ni upognil pod krogli, ki so žvižgale nad njimi. Mislili so, da je v gozdu kak partizan zagledal srno in lačen kakor oni strelja za njo. Zgrešil je in krogle so se izgubile nad njimi. Niso vedeli, da je streljala nanje belogardistična zaseda.

Strmina Pokljuke jih je sprejela vase.

Pot je postajala vse bolj strma, dokler ni izginila v skalah. Globoko pod njimi je zevala dolina in se odpirala proti Bledu. Jezero z otokom jih je gledalo iz prvega mraka kakor žalostno oko. Iz daljave onstran so prihajali odmevi oddaljene bitke. Ze ves popoldan so jo čuli. Sedaj je že pojemala. Kdo ve, kje so se partizani udarili z Nemci?